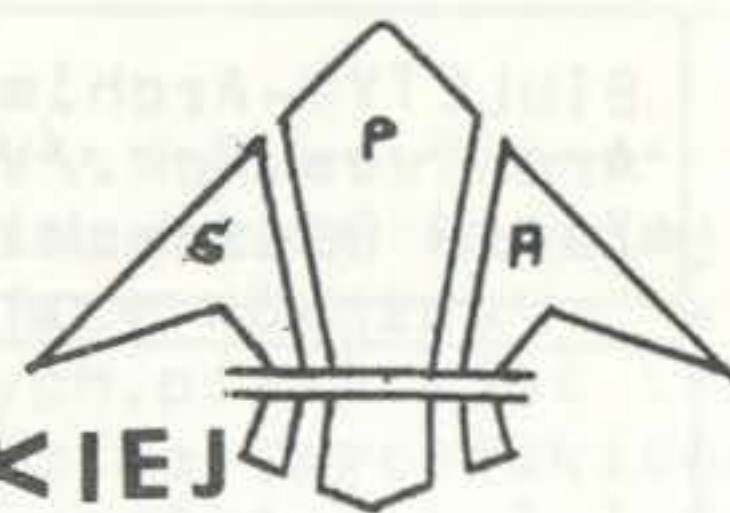

BIULETYN

ARCHIWUM PRASY SKAUTOWO-HARCERSKIEJ

Rok. Vol. III. Nr. No. 1. (5).

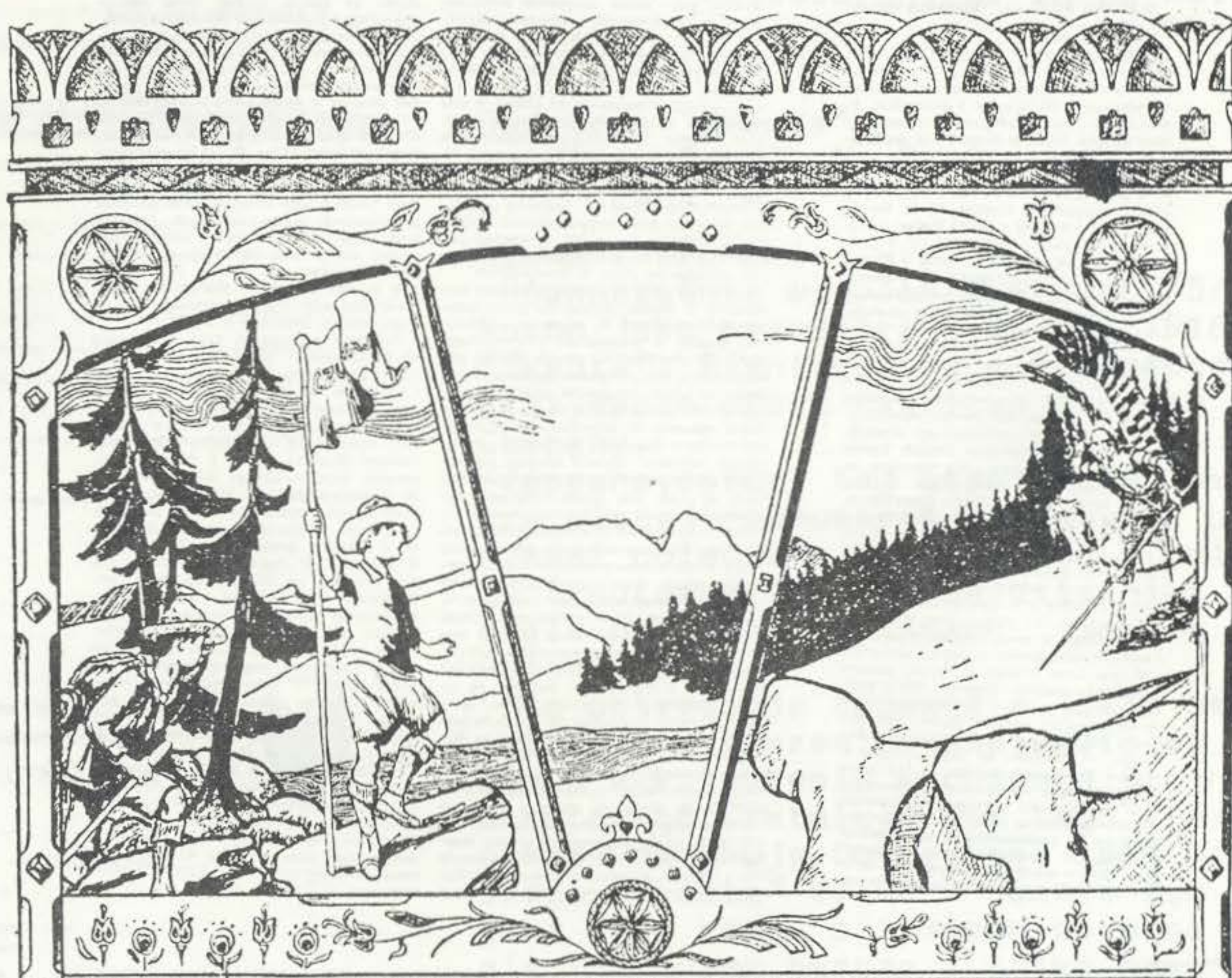
Maj 1975 May

Vancouver, B.C. Canada .

Zamieszczamy obok odbitkę, wzorowaną według pierwszego numeru "Skauta" z dnia 15 października 1911 roku, okładkę: "Jednodniówki Zjazdu Harcerzy z czasów walk o Niepodległość 1911-1936", odbytego we Lwowie, w dniach: 23-24 maja 1936 r. W treści, wydawnictwo to, omawia początki pracy harcerskiej w Polsce, od 1909 do 1936 r. Szczególnie, zwraca się tu uwagę na pokazanie prac drużyn skautowych a później harcerskich we Lwowie i okolicach.

Praca ta, wydana została staraniem Zarządu Koła Harcerzy z czasów walk o Niepodległość Lwowski Okręg ZHP, którego Prezesem był wówczas, dr. hm. Stanisław Niemczycki. Komitet Redakcyjny stanowili Czechwiczówna Emilia, Kapałka Franciszek, Makar Jan, dr. Niemczycki Stanisław i Wenzel Władysław.

Broszura liczy 80 stron, 23x16 cm, jest bogato ilustrowana (90 zdjęć), plus liczne ryciny. Prace drukarskie, wykonano w drukarni "Ekonomja" we Lwowie. Cena Zł. 1 i 50 groszy.

SKAUT

JEDNODNIÓWKA

ZJAZDU HARCERZY

Z CZASÓW WALK O NIEPODLEGŁOŚĆ

1936

ZYCIORYS ANDRZEJA MAŁKOWSKIEGO

MAŁKOWSKI ANDRZEJ

MAŁKOWSKI ANDRZEJ

445

446

MAŁKOWSKI ANDRZEJ

Księstwa śląskiego i zaborskie, w: Sprawozdanie Dyrekcji c. k. Gimnazjum w Tarnowie, Tarnów 1889 s. 60-1. Kod. m. Krak., II 629-33; Liber quinquagesimus Alexandri regis ab a. 1502 ad 1596, W. 1897 s. 96; Matriculorum summa, 1; Starod. Prawa Pol. Pom., II nr 4396, 4424, 4596.

Feliks Kuryk

Małkowska Wanda zob. Tatariewicz-Małkowska Wanda

Małkowski Andrzej Juliusz (1888-1919), twórca skautingu w Polsce. Ur. 31 X w Trębkach kolo Kutna, pochodził z rodziny ziemiańskiej o tradycjach patriotycznych i żołnierskich. Za prowadzenie polskich nielegalnych szkółek wiejskich majątek rodziców M-ego został skonfiskowany. M. był synem Andrzeja i Heleny, która po śmierci męża posubiła jego brata, M. uczył się w gimnazjum Rontalera (ok. 1898) w Warszawie, następnie w Wyższej Szkole Realnej w Tarnowie, a wreszcie w Szkole Realnej w Krakowie, gdzie uczęszczał do klasy IV, V i VI. Jako uczeń klasy VI przerwał naukę w grudniu 1905 i t. r. wg tradycji rodzinnej - przedostał się do Królestwa i w Warszawie na terenie szkoły Rontalera działał w organizacji strajku szkolnego. Zagrożony aresztowaniem przyjechał do Lwowa i w r. 1906 kontynuował naukę w klasie VI Szkoły Realnej we Lwowie, gdzie uzyskał świadectwo dojrzałości. Wygłaszał tam w "Czytelnicy Uczniowskiej" referaty antyalkoholowe i z okazji rocznic narodowych. Był również współzałożycielem i działaczem abstynenckiego stowarzyszenia "Młodzież" (późniejszy Związek Nadziei - Młodzieży). W Krakowie - wg informacji rodzinnej - wstąpił do Polskiej Partii Socjalno-Demokratycznej Galię i Śląska Cieszyńskiego. W r. 1908 rozpoczął studia na Wydziale Budowy Maszyn Politechniki Lwowskiej, gdzie studiował 2 lata, po czym przerwał naukę. Słuchał jednocześnie wielu wykładów na Uniwersytecie. Niezwykle żywoty, angażował się w różnorodnych pracach społecznych. Wstąpił do "Ekeusis", organizacji abstynenckiej założonej przez Wincentego Lutostańskiego. W marcu 1909 został członkiem a następnie instruktorem organizacji "Zarzewie".

W tym czasie przyszedł do Lwowa pierwsze wiadomości o zorganizowanym w r. 1908 w Anglii skautingu; informatorem był Edmund Nagowski, który też przekazał kierownictwo "Zarzewia" podręcznik twórcy skautingu R. Baden-Powella, pt. "Scouting for Boys". Książkę tę otrzymał M. do przetłumaczenia. Po zapoznaniu się z jej treścią M. stał się entuzjastą i propagatorem idei skautowej w Polsce. Będąc również instruktorem "Sokola" zdołał zjednać jego kierownictwo do współdziałania w organizowaniu skautingu. Na posiedzeniu grona nauczycielskiego "Sokola" zapadła po referacie M-ego 26 II 1911 jednogłośnie uchwała zakładania drużyn

skautowych na terenie i pod opieką "Sokola". Już 20 III 1911 rozpoczęły działalność we Lwowie pierwsze kilkunastodniowe kursy skautowe, prowadzone przez M-ego. Utworzono pierwsze drużyny skautowe oraz powołano Naczelną Komendę Skautową, w skład której weszli również M. W maju 1911 ukazała się w druku jego książka "Scouting jako system wychowania młodzieży". Nie było to tłumaczenie podręcznika Baden-Powella, lecz próba przystosowania skautingu do warunków polskich, tzn. wprowadzenia treści polskich przy zachowaniu możliwie w całości skautowej metody wychowawczej. Część nakładu została wydrukowana na biułce w celu łatwiejszego przenoszenia przez granicę do innych zaborów. W istniejących organizacjach ("Ekeusis", "Wyzwolenie", "Sokół", "Zarzewie") widział M. pewną jednostronność i dopiero w skautingu dostrzegł otwierającą się możliwość syntetycznego związania ich idei. Traktował skauting jako nowy styl życia, mający odrodzić młodzież polską, wychować ją, umocnić jej wartości charakteru, zdrowie fizyczne, przygotować do przyszłej samodzielnej pracy w społeczeństwie.

Latem 1911 odbył się pierwszy wakacyjny kurs skautowy w Skolem. Należąc do kierownictwa tego kursu prowadził M. zajęcia na podstawie swej książki. W październiku t. r. rozpoczął wydawanie dwutygodnika "Skauts", którego większość łamów sam początkowo wypełniał. Pismo umiawnie i żywo redagowane szybko osiągnęło nakład 6 000 egzemplarzy, co na owe czasy było dużym sukcesem. W listopadzie odwiedził większe ośrodki w Małopolsce, wygłaszając odczyty, wydając instrukcje. Zakładał drużyny, przeprowadzał egzaminy skautowe. Napotykał tak wielki zapal, że - jak sam mówił - obecność jego ograniczała się do roli i uwag obserwatora. Z końcem roku również stowarzyszenie "Młodzież" (Związek Nadziei) rozwijało się, aby w całości przejść w ruch skautowy. W lutym 1912 do ogłoszonego prawa skautowego włączony został punkt o abstynencji, zakazujący palenia i picia, zarówno skautom, jak i instruktorom. Zdanie M-ego zaważyło w dużej mierze na treści tego punktu obowiązującego z niewielkimi odchyleniami do r. 1945. W marcu 1912 M. wyjechał do Londynu w celu zebrania materiału do nowego, uzupełnionego wydania swej książki o skautingu. Przywiózł zaproszenie od Baden-Powella na III Wszechbrytyjski Zlot Skautowy w Birmingham. W czasie nieobecności M-ego wzięli górę w Komendzie Skautowej we Lwowie tendencje zachowawcze, reprezentowane głównie przez "Sokół". Wymięto obawy o zbyt silny wpływ post. powo-niepodległościowe oraz rygorystyczne jakoby trzymanie się wzorów skautingu angielskiego przez M-ego. Po powrocie więc z Anglii M. nie został dopuszczony do Komendy Skautowej oraz odwołano go od redakcji

pisma "Skauts". Opracowane przez M-ego nowe wydanie książki również nie doszło do skutku, gdyż z powodu rozbieżności poglądów członków Komendy Skautowej co do niektórych sformułowań M. zrezygnował z jej druku.

W lipcu 1912 wziął M. udział w organizacji w Żółkowie pod Jassem tzw. sejmiku ekeuszskiego, na którym wygłosił liczne referaty o skautingu i przeprowadził ćwiczenia skautowe. W tym samym czasie odbywał się podobny kurs organizowany przez Naczelną Komendę Skautową w Skolem. W r. 1913 M. zorganizował wyprawę reprezentacji polskiej na III Wszechbrytyjski Zlot Skautów w Anglii, z udziałem 42 skautów i 11 instruktorów ze wszystkich trzech zaborów. Oficjalnie tylko sekretarzem wyprawy, M. był faktycznie jej kierownikiem. On też był rzecznikiem polskim wobec twórcy skautingu oraz spowodował, że nad obozem polskim powiewała biało-czerwona flaga i widniał napis "Polonia", mimo protestów przedstawicieli państw zaborskich. Otrzymał z rąk Baden-Powella, na równi z innymi założycielami narodowych organizacji skautowych, skautowe odznaczenie. Plonem tej wyprawy była książka "Jak skauci pracują" (Kr. 1914), zawierająca wiele cennych wiadomości o skautingu polskim, informacji o zlocie.

Tuż przed wyprawą do Anglii M. przeniósł się do Zakopanego, gdzie pracował jako nauczyciel gimnazjalny, ucząc języka angielskiego i gimnastyki. Wspólnie z żoną Olgą, organizatorką skautingu żeńskiego we Lwowie, opracował i wydał bezimiennie broszurę "Polskie skautki. Zarys organizacji". Istniejącą już I Zakopiańską Drużynę Skautową im. ks. J. Poniatońskiego, założoną przez 13-letniego Adama Ciolkosza, M. wkrótce zwiększył do 240 członków, a ponadto założył w marcu 1914 Komitet Skautowy, do którego zwerbował dla pomocy młodzieży m. in. Oktawię Zeromską, dra T. Mischkego, M. Zaruskiego, W. Zamojskiego. Członkiem drużyny był m. in. syn Stefana Zeromskiego Adam. W czerwcu t. r. opracował i wydał broszurę "I. Skautostwo pod względem wychowawczym i narodowym. II. Komitet Skautowy w Zakopanem". Latem zorganizował dwa obozy skautowe, jeden stały w Zakopanem, drugi wędrowny w okolicy podtatzańskie. W Zakopiańskiej Szkole Przemysłu Drzewnego zorganizował warsztaty harcerskie; skauci szli tam plecaki dla drużyn, a potem dla oddziałów legionowych, wyrabiali zestawy przyborów do szycia, chlebaki itp.

Z wybuchem wojny w 1914 r. M. zgłosił się do Legionów Polskich. Brał udział w pierwszych walkach. Wysłany przez J. Piłsudskiego z pułką misją do Romana Dmowski, przedał się przez fronty do Warszawy i wrócił, gdy ofensywa rosyjska podchodziła pod Kraków. Postanowił z żołnierzami rozwiązanego Legionu Wschodniego oraz ze starszymi skautami stworzyć dru-

żetkę niepodległej Polski, Rzeczpospolitą Podhalańską, i zorganizować w Tatrach oddziały wstrzymujące posuwanie się nieprzyjaciela. Gromadzona jednak w jaskiniach tatrzańskich broń została odkryta i M. zmuszony był wraz z żoną opuścić Zakopane. Otrzymał zwolnienie z Legionów. Próbował wstąpić do wojska angielskiego, lecz mimo poparcia Baden-Powella nie dostał się tam. Skorzystał więc z zaproszenia Związku Polaków w Ameryce do zorganizowania skautingu wśród tamtejszej Polonii. W październiku 1915 począł M. zakładać polskie drużyny skautowe w Stanach Zjednoczonych. W t. r. wydał broszurę "O wychowanie skautowe", a w r. 1916 dalsze: "Pierwsze kroki w skautostwie, Jak tanio i zgrabnie umundurować drużynę oraz Musztra skautowa (wszystkie trzy w Pittsburghu)", nadto "Regulamin wewnętrzny polskich drużyn skautowych Związku Sokółów Polskich w Ameryce". Poza tym rozpoczął M., potajemnie, z uwagi na neutralne wówczas jeszcze stanowisko Stanów Zjednoczonych, organizowanie na tamtejszym terenie oddziałów ochotniczych do walki z Niemcami (żołnierze Białego Orła). Oddziały te miały być przerzucone do Kanady i stamtąd na front europejski. Plany te zostały przedwcześnie ujawnione i opublikowane w prasie. Niemniej na podstawach organizacji M-ego powstał w pół roku później kilkunastotysięczny Legion amerykański. M. z nieliczną grupką osób przedostał się do Kanady i wstąpił do wojska; skierowany został do szkoły oficerskiej w Toronto, którą ukończył z pierwszą lokatą. Przerzucony do Francji, walczył pod St. Quentin, dając dowody wielkiej odwagi. Jego zdolności organizacyjne i umiejętność postępowania z ludźmi ułatwiły mu dowodzenie oddziałem złożonym z kryminalistów. Oddział ten stał się później doborowym oddziałem frontowym.

W listopadzie 1918 został M. wskutek usilnych starań wyreklamowany za wojsk kanadyjskich i przeniesiony do formującego się polskiego korpusu gen. J. Hallera. Uzyskał stopień porucznika. Po kapitulacji Niemiec i wybuchu powstania wielkopolskiego dostał polecenie od gen. Hallera udania się, wraz z por. Rudlickim, do Odessy, gdzie oddziały się rozbiły przez Niemców w maju 1918 cztery Polskie Korpusy. Misja M-ego i Rudlickiego miała zapobiec ewentualnemu mieszaninowi się Polaków w wewnętrzne sprawy rosyjskie oraz spowodować ewakuację Polaków do Ojczyzny. Na początku tej podróży, w nocy z 15 na 16 I 1919 statek, którym płynął z Marsylii, natknął się na minę i kolo Messyny zatonił. Uratowało się zaledwie kilkanaście osób. M. zginął; oddał podobno swój pas ratunkowy jakiemuś dziecku. Pozostawił żonę Olgę z Drahonowskich (zaślubioną 19 VI 1913) i syna Lutyka (ur. 1916). Dwaj bracia M-ego polegli: Mariusz (lat 18) w pierwszych walkach Legio-

nów, Kazimierz (lat 23) w wyprawie kijowskiej.

Fot. (ślubna) w "Tyg. Powsz." 1909 nr 38; Fot. w posiadaniu żony Oli Małkowskiej; - Enc. Wojsk. W. Enc. Powsz. (PWN); - Baginski H., U podstaw organizacji Wojska Polskiego, W. 1935; Błażejewski W., Historia Harcerstwa Polskiego, W. 1935; Kaminski A., A. M., Kat. 1934; Małkowska O., A. M., Londyn 1944; taz. Czy M. był socjalistą?, "Tyg. Powsz." 1973 nr z 30 IX; Nasza walka o szkołę polską 1901-1917, W. 1934 II; Sedlaczek S., Sp. A. M., "Harcerz" 1919 nr 22; Strumilio T., A. M., "Harcerz" 1919 nr 5; - Haller J., Pamiętniki, Londyn 1964; Piłsudski A., Wspomnienia, Londyn 1961; Skarżyński W., Armia polska we Francji w świetle faktów, W. 1929 s. 20 (fol.) 25; Trzecie Sprawozdanie Dyrekcji c. k. II Szkoły Realnej we Lwowie za rok szkolny 1906; Czwarte Sprawozdanie... za rok szkolny 1907; Usarz F. M., Garsc wspomnień osobistych 1911-1931, "Skaut" 1939 nr 2; - "Niepodległość" T. 8: 1933; - Arch. Państw. w Lw.; Akta c. k. Szkoły Politechnicznej we Lwowie; Arch. V Gimnazjum im. Witkowskiego w Kr.; Katalogi c. k. Szkoły Realnej w Kr. z roku szkolnego 1902/3, 1903/4, 1904/5, 1905/6; Miejskie Arch. w Tarnowie; Arkusz ocen Wyższej Szkoły Realnej w Tarnowie za r. 1902; - Materiały u żony Oli Małkowskiej w Zakopanem; - Informacje Oli Małkowskiej, J. Rudlickiego, Bolesława Leonharda i J. Komopki.

Wartaw Błażejewski

"Polski Słownik Biograficzny" - Tom XIX/3. Zeszyt 82. ss. 444-446. Warszawa 1974 r.

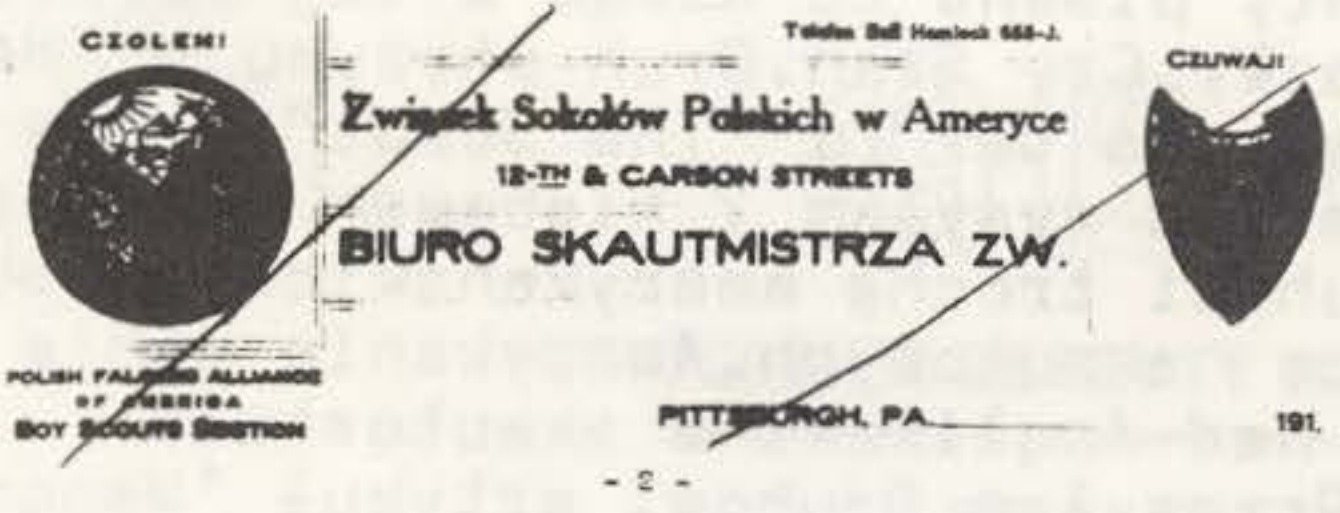

Zabytkowy dworek w Trębkach. Miejsce urodzin Andrzeja Małkowskiego. (Zdjęcie z 1974 roku. Dworek w trakcie prac konserwatorskich).

Redakcja "Skauta",
Ulica Sokoła Nr. 7,
LWÓW, -

Kochani Druhowie! -
Równocześnie wysłałam Wam pięć /5/ Koron jako prenumeratę za rok 1916 dla "Skauta". Pieniądże pewnie wkrótce otrzymacie przez American Express Company.
Zapewne oprócz tej, otrzymacie jeszcze więcej prenumerat z Ameryki, ponieważ poleciłem Wasze pismo w Dziale Skautowym, od października stale prowadzę na łamach "Sokoła Polskiego".
Nie potrzebuję dodawać, z jakim wewnętrznym wzruszeniem dowiedziałem się o wskrzeszeniu kochanego Organu Skautowego. Gratuluje Wam tego i szczerze dziękuję. Dotychczas znam Waszego "Skauta" tylko z numeru 3go, jaki mi z kraju przysłano; podobał mi się ten numer bardzo i tylko pragnąłbym aby nadal/coraz silniej się rozwijał i mogło stanowić potężny bodziec dla rozwoju tutejszego Polskiego Skautowstwa. Warunki życia tego ostatniego są tu ogromnie trudne, ponieważ; jak zapewne dobrze wiecie, tu zrodzona młodzież polska znajduje się pod bardzo silnym wpływem wynaradawiającego szkolnictwa amerykańskiego.
Radbym bardzo wiedzieć, czem mógłbym Wam z tej odległości usłużyć.

Spodziewam się, że jeśli ten list do Was dojdzie, dacie mi o sobie znak życia.
Tymczasem zaś zasyłam braterskie "Czuwaj",
Andrzej Małkowski,
Skautmistrz Nacz. Zw. Sok. Pol. w Am.

LIST MAŁKOWSKIEGO

Mija 59 lat od czasu, kiedy Andrzej Małkowski, przebywający wówczas w Stanach Zjednoczonych, pisał list ten do redakcji wydawnictwa Harcerskiego którego, kilka lat wcześniej był Twórcą. List ten w fotokopii za oryginałem podajemy obok. Treść, dla łatwiejszego odczytania, poniżej.
... " Pittsburgh, Pa. 26-go kwietnia 1916 .
208- SK.

Redakcja "Skauta"
Ulica Sokoła Nr.7,
LWÓW, -

Kochani Druhowie: -
Równocześnie wysłałam Wam pięć /5/ Koron jako prenumeratę za rok 1916 "Skauta". Pieniądże pewnie wkrótce otrzymacie przez American Express Company.

Zapewne, oprócz tej otrzymacie jeszcze więcej prenumerat z Ameryki ponieważ poleciłem Wasze pismo w Dziale Skautowym, jaki od października stale prowadzę na łamach "Sokoła Polskiego".

Nie potrzebuję dodawać, z jakim wewnętrznym wzruszeniem dowiedziałem się o wskrzeszeniu kochanego Organu Skautowego. Gratuluje Wam tego i szczerze dziękuję. Dotychczas znam Waszego "Skauta" tylko z numeru 3go, jaki mi z kraju przysłano; podobał mi się ten numer bardzo i tylko pragnąłbym aby pismo nadal i coraz silniej się rozwijało i mogło stanowić potężny bodziec dla rozwoju tutejszego Polskiego Skautowstwa. Warunki życia tego ostatniego są tu ogromnie trudne, ponieważ; jak zapewne dobrze wiecie, tu zrodzona młodzież polska znajduje się pod bardzo silnym wpływem wynaradawiającego szkolnictwa amerykańskiego.

Radbym bardzo wiedzieć, czem mógłbym Wam z tej odległości usłużyć.
Spodziewam się, że jeśli list do Was dojdzie, dacie mi o sobie znak życia.
Tymczasem zaś zasyłam braterskie "Czuwaj",

(-) Andrzej Małkowski
Skautmistrz Nacz. Zw. Sok. Pol. w Am."

Jak czytamy w dopisku ręcznym na tym liście; doszedł on do nadawcy w październiku 1919 roku. Małkowski zginął w styczniu 1919 roku.

27/5/20

Fell Court
St. Mark's Rd.
Torguay,
Devonshire,
England.
16/5/20.

Zacny Druhu Redaktorze,

Dawno już nie miałam żadnych wiadomości od "Skauta", zaczynam przypuszczać, że gawędy, które w marcu wysłałam utonęły gdzieś w kanale La Manche. Również poleciłam Gebethuczowi przesłać na ręce Szan. Druha na fundusz prasowy im. A. Małk. i na "Skauta", lecz dotąd odpowiedzi od Gebethucza nie otrzymałam, nie wiem czy wogóle moje listy pisane do niego w tej sprawie doszły. Czy Szan. Druh otrzymuje "Headquarters Gaz" i "The Scout", które co miesiąc wysyłam? Niebawem przyślę Druhowi trochę amerykańskich czasopism skautowych. Amerykanie robią górę nad Anglikami w skautostwie. Przesyłam Druhowi artykuł "Wspomnienia z obozu". Wypadł znacznie dłuższy niż zamierzałam, lecz ponieważ nie mam czasu na przepisanie go, przedstawiam więc już Szan. Druhowi okrojone zbytecznych ustępów. Jeszcze jedną mam prośbę do Druha, którą przypuszczam, że Druh zechce wysłuchać, a mianowicie proszę bardzo o łaskawe poprawienie wszelkich błędów stylowych, które Druh w moich artykułach napotka. Od 5-ciu lat żyję między cudzoziemcami. Przez cały ten czas nie miałam sposobności czytania polskich książek i w życiu codziennym muszę się posługiwać niemal wyłącznie obcymi językami. W takich warunkach sprawność we władaniu językiem ojczystym musi do pewnego stopnia osłabnąć. W Torguay, a nawet w całym Devonshire nie ma Polaków, najbliżsi są w Londynie, a to daleko. Sam bilet kolejowy do Londynu kosztuje 1.400 kor. Za cztery dni wyjeżdżam do obozu (Girl Guides Officers Camp) niedaleko Newton Abbot w Devonshire. Będę tam przez tydzień. Obiecuje sobie przysłać Druhowi sprawozdanie i parę ładnych fotografii z obozu.

Sam bilet kolejowy do Londynu kosztuje 1.400 kor. Za cztery dni wyjeżdżam do obozu (Girl Guides Officers Camp) niedaleko Newton Abbot w Devonshire. Będę tam przez tydzień. Obiecuje sobie przysłać Druhowi sprawozdanie i parę ładnych fotografii z obozu.

Przesyłam Druhowi artykuł "Wspomnienia z obozu". Wypadł znacznie dłuższy niż zamierzałam, lecz ponieważ nie mam czasu na przepisanie go, przedstawiam więc już Szan. Druhowi okrojone zbytecznych ustępów. Jeszcze jedną mam prośbę do Druha, którą przypuszczam, że Druh zechce wysłuchać, a mianowicie proszę bardzo o łaskawe poprawienie wszelkich błędów stylowych, które Druh w moich artykułach napotka. Od 5-ciu lat żyję między cudzoziemcami. Przez cały ten czas nie miałam sposobności czytania polskich książek i w życiu codziennym muszę się posługiwać niemal wyłącznie obcymi językami. W takich warunkach sprawność we władaniu językiem ojczystym musi do pewnego stopnia osłabnąć. W Torguay, a nawet w całym Devonshire nie ma Polaków, najbliżsi są w Londynie, a to daleko. Sam bilet kolejowy do Londynu kosztuje 1.400 kor. Za cztery dni wyjeżdżam do obozu (Girl Guides Officers Camp) niedaleko Newton Abbot w Devonshire. Będę tam przez tydzień. Obiecuje sobie przysłać Druhowi sprawozdanie i parę ładnych fotografii z obozu.

DHNA. OLGA MAŁKOWSKA, piszę

List Dhny. Olgi Małkowskiej pisany był z Anglii do Polski, 55 lat temu. Adresowany do redakcji wydawnictwa harcerskiego "Skaut" omawia on sprawy współpracy Autorki z tym pismem. Podajemy tu, za oryginałem tego listu (obok w fotokopii) treść takowego:-

... "

'Fell Court'
St. Mark's Rd.
Targuay,
Devonshire,
England
16/5/20.

Zacny Druhu Redaktorze.

Dawno już nie miałam żadnych wiadomości od "Skauta", zaczynam przypuszczać, że gawędy, które w marcu wysłałam utonęły gdzieś w kanale La Manche.

Również poleciłam Gebethuczowi przesłać na ręce Szan. Druha na fundusz prasowy im. A. Małk. i na "Skauta", lecz dotąd odpowiedzi od Gebethucza nie otrzymałam, nie wiem czy wogóle moje listy pisane do niego w tej sprawie doszły. Czy Szan. Druh otrzymuje "Headquarters Gaz" i "The Scout", które co miesiąc wysyłam? Niebawem przyślę Druhowi trochę amerykańskich czasopism skautowych. Amerykanie robią górę nad Anglikami w skautostwie.

Przesyłam Druhowi artykuł "Wspomnienia z obozu". Wypadł znacznie dłuższy niż zamierzałam, lecz ponieważ nie mam czasu na przepisanie go, przedstawiam więc już Szan. Druhowi okrojone zbytecznych ustępów. Jeszcze jedną mam prośbę do Druha, którą przypuszczam, że Druh zechce wysłuchać, a mianowicie proszę bardzo o łaskawe poprawienie wszelkich błędów stylowych, które Druh w moich artykułach napotka. Od 5-ciu lat żyję między cudzoziemcami. Przez cały ten czas nie miałam sposobności czytania polskich książek i w życiu codziennym muszę się posługiwać niemal wyłącznie obcymi językami. W takich warunkach sprawność we władaniu językiem ojczystym musi do pewnego stopnia osłabnąć. W Torguay, a nawet w całym Devonshire nie ma Polaków, najbliżsi są w Londynie, a to daleko. Sam bilet kolejowy do Londynu kosztuje 1.400 kor. Za cztery dni wyjeżdżam do obozu (Girl Guides Officers Camp) niedaleko Newton Abbot w Devonshire. Będę tam przez tydzień. Obiecuje sobie przysłać Druhowi sprawozdanie i parę ładnych fotografii z obozu.

czystym musi do pewnego stopnia osłabnąć. W Torguay, a nawet w całym Devonshire nie ma Polaków, najbliżsi są w Londynie, a to daleko. Sam bilet kolejowy do Londynu kosztuje 1.400 kor.

Za cztery dni wyjeżdżam do obozu (Girl Guides Officers Camp) niedaleko Newton Abbot w Devonshire. Będę tam przez tydzień. Obiecuje sobie przysłać Druhowi sprawozdanie i parę ładnych fotografii z obozu.

W najbliższych dniach wyślę jeszcze gawędę o obozowaniu, którą już skończyłam, lecz boję się ją wysłać z tym listem, który i tak będzie już dość ciężki.

Łączę serdeczne pozdrowienia
i skautowe Czuwaj !

(-) O. Małkowska

P.S. Na stronicy 8mej załącz. artyk. przy przy opisie węzła Strażackiego, opuściłam polską nazwę węzła 'half hitch', bo ją zapomniałam. Może Druh będzie łaskaw tą lukę uzupełnić.

Również nie wiem czy gra 'Rounders', którą ja przetłumaczyłam na 'Okreźnik', nie jest już znana w Polsce pod inną nazwą. Nazwy 'Bijcie i Polnicy' są moim wymysłem, może Druh znajdzie jakie lepsze określenie? . . .

HARCERSKI ZESZYT HISTORYCZNY № 4/3

HARCERSTWO NA UKRAINIE I W ROSJI 1912 - 1920

HARCERSKIE ZESZYTY HISTORYCZNE

ZESZYT Nr. 4/3

SPIS TREŚCI :

1. - Gawęda o Ukrainie
2. - Życiorys Hm. Władysława Nekrasza
3. - Życiorys Hm. Rzpł. Stanisława Sedlaczka
4. - Niektóre prace Stanisława Sedlaczka
5. - Życiorys dha Romana Bnińskiego
6. - Harcerstwo na Rusi i w Rosji
 - Początki
 - Harcerstwo i Korporacja Uczniowska
 - Harcerstwo i P.O.W.
 - Warunki pracy konspiracyjnej
 - Po upadku caratu
 - Harcerze i przedarcie się Żelaznej Brygady gen. J. Hallera przez front /rok 1918/
 - Droga do Niepodległej Polski
 - Ważniejsze wydawnictwa harcerskie
 - Dano o organizacji
7. - Reprodukcje fotografii

Wydawca; Zarząd "Koła Harcerzy i Harcerek z lat 1910-1945" Komitet Redakcyjny; Hm. S. Janowski, hm. I. Mydlarzowa, phm. dr. S. Wojstowski. - Szttywna okładka. 40 stron plus 2 s. 20x16 cm. Offset. 30 zdjęć i 1 szkic. - Londyn, Anglia .

Niniejszy zeszyt opracowany przez Harcerską Komisję Historyczną w Londynie, jest 4-tym, kolejnym w serii tego wydawnictwa, mającego stanowić Historię Harcerstwa.

W treści poświęcony zagadnieniom prac ruchu harcerskiego na Ukrainie i w Rosji, przynosi obfity materiał historycznych tych czasów. Na czoło tej pracy, wysuwa się opracowanie dha. hm. S. Jankowskiego, pt; 'Harcerstwo na Rusi i w Rosji w latach 1912-1921' z zestawem tam 104 miejscowości na tych ziemiach gdzie działały wówczas jednostki harcerskie. Następna tam praca, a w końcu to wspomnienie o śp. Stanisławie Sedlaczku, hm. R.P. z zestawem Jego licznych opublikowanych prac /ponad 40/ na tematy harcerskie. Liczne zd-

str.	1
"	7
"	11
"	16
"	18
"	20
"	20
"	21
"	23
"	24
"	25
"	26
"	28
"	29
"	30
"	35-40

jęcia z historii harcerstwa działającego na terenach Ukrainy i Rosji, bardzo dobrze uzupełniają ten ciekawy zeszyt, wydany z końcem 1974 roku ./zb/ .

Pierwsze pismo harcerskie w Warszawie ukazało się 60 lat temu, w styczniu 1913 r. jako „dwutygodnik sportowy ilustrowany dla młodzieży polskiej”, mając siedzibę redakcji początkowo przy ul. Kruczej 4, a później przy al. Jerozolimskich 29.

Powstanie swe zawdzięczało inicjatywie Bronisława Bouffalla, żywy jednak protest obudziło swym tytułem: „Skaut”, gdyż takie pismo wychodziło już od r. 1911 we Lwowie, założone przez Andrzeja Małkowskiego (który stanowisko redaktora naczelnego od października 1912 zamienił musiał ze swym dotychczasowym zastępcą — Ignacym Kozielskim).

O Bronisławie Bouffalle wiemy niewiele. Urodzony w 1874, pochodził ze znanej rodziny Bouffallów-Doroszkiewiczów, był adwokatem przysięgłym w Warszawie (gdzie mieszkał przy ul. Nowogrodzkiej 12). Kolegował więc z Konstantym Małkowskim, ~~stryjem i następcą~~ założyciela harcerstwa. Zajmował się zagadnieniami prawa, ekonomii, polityki i sportu, a także przysposobienia wojskowego młodzieży i skautingu. Po odzyskaniu niepodległości Polski — był profesorem Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

Jego książka pt. „General Sir Robert Baden-Powell: SKAUTING DLA MŁODZIEŻY, tłumaczenie z angielskiego pod redakcją Bronisława Bouffalla. Nakładem Redakcji „Skauta”, 1913” — skutecznie konkurowała z najbardziej dostępnym w Warszawie podręcznikiem rosyjskim („Baden Payel. Junyj razwiedczik. Petersburg 1910. J. Bierozowski).

Na zlocie w Birmingham w lipcu 1913, jako drugi obok Małkowskiego Polak otrzymał oficjalne podziękowanie od Baden-Powella za szerzenie idei skautingu poza jego ojczyznę.

Przypomnijmy za Wacławem Błażewskim¹⁾, że B. Bouffall działał w szczególnie ciężkich warunkach. Carat nie naśladował dalekowzrocznej polityki zaborcy austriackiego, pozyskującego sobie Polaków swobodami politycznymi. Pierwsze trzy drużyny harcerskie pod zaborem rosyjskim powstałe w Warszawie jesienią 1911 r. — istniały konspiracyjnie. „Skaut” lwowski docierał do nich jako bibuła w plecaku nielegalnie przekraczającego granice zaborów Andrzeja Małkowskiego, który dwukrotnie w drodze powrotnej aresztowany podczas tych wypraw — zdołał się wymknąć carskiej policji²⁾.

Wobec rozwoju ruchu — posiadanie własnego pisma przez harcerzy warszawskich stało się konieczne, a osiągnięcie tego celu — mimo wszystkich zastrzeżeń — stanowiło wielką zasługę Bronisława Bouffalla.

Zgodę władz zaborczych ułatwił mu prawdopodobnie fakt rozpadnięcia się w samej Rosji dwu organizacji: „Junyje Razwiedcziki” (Młodzi Wędrownicy) i „Potiesznyje Roty” (Pułki Zabawowe). Te ostatnie zwłaszcza były ostro krytykowane przez nonkonformistyczną prasę rosyjską jako wypaczenie idei skautingu. Prowadzone przez carskich oficerów żądających od chłopców donosi-

¹⁾ Historia Harcerstwa Polskiego, Warszawa, 1935.

²⁾ Wg relacji p. Olgi Małkowskiej.

X.) OZCEM.

cielstwa, a w razie „potrzeby — strzelania do tłumu — nawet gdyby w tłumie byli ich bracia”³⁾ — nie mogły tym bardziej cieszyć się popularnością wśród Polaków.

Podwładni generał-gubernatora mogli narzucić B. Bouffallowi tytuł pisma identyczny ze „Skautem” lwowskim, by będąc pod ich kontrolą mogło konkurować z prasą napływającą spoza ich zasięgu. Faktem jest, że wobec zbliżającego się wówczas 50-lecia wybuchu powstania styczniowego łamy „Skauta” wydawanego pod redakcją I. Kozielskiego i A. Małkowskiego stały się bardziej patriotyczne i radykalne w tonie: obok bojowych strof Jana Sawy (Marii Konopnickiej), „śpiewów obozowych” z r. 1863, itp. — pojawiły się rewolucyjne wiersze autora „Czerwonego sztandaru” — Bolesława Czerwieńskiego („Skaut” nr 24, 25, 26 i 28 z r. 1912).

„SKAUT” warszawski 1913—1914

Pomimo to nastąpił spadek nakładu „Skauta”. Wiązało się to z pojawieniem się bardziej atrakcyjnego graficznie pisma warszawskiego. Drukowany na dobrym papierze z dodawaną dla prenumeratorów barwną okładką ze św. Jerzym na koniu i w husarskiej zbroi przebijającego kopią smoka — rozchodził się „Skaut” warszawski również do innych zaborów. Pierwszy numer nowego pisma rozpoczynał swym wierszem „Do skautów polskich!” znany poeta Or-Ot (Artur Oppman), w następnych zamieszczali swe wiersze: Ignacy Baliński, Remigiusz Kwiatkowski, Józef i Czesław Jankowscy, Jan Pogorzelski. Pismo posiadało działy: „Skauting”, „Skaut i koń”, „Młodzież pod bronią”, „Dział naukowy”, „W cieniu kasztana” (humor) oraz „Kronikę sportową” redagowaną przez Ferdynanda Goetla. Dr Maciej Kończka zamieszczał swe wspomnienia z wyprawy w Himalaje w r. 1908, żałując na wstępie, że nie zabrał z sobą Klimka Bachledy. Jan Sztolcman i Józef Weysenhoff rozpisywali się o swych myśliwskich przygodach. Prof. Marian Massonius w zwrocie Mickiewicza „mierz siły na zamiary” akcentował hasło „mierz!” na rzecz realizmu Wieszcza. Były też ciekawe rozważania historyczne prof. Tadeusza Korzona o Horodle, był wreszcie konkurs fotograficzny z odgadywaniem

³⁾ A. Małkowski: „Jak skauci pracują”, Kraków, 1914, s. 129.

mniej znanych zakątków Warszawy. — „Skaut” warszawski szerzył — jakże potrzebną w Polsce! — abstynencję od alkoholu i tytoniu. Toteż bawiono się wiadomością (nr 9), „że na Marszałkowskiej ulicy w okolicach Wilczej powstał nowy żydowski skład wyrobów tabaczkowych pod firmą »Skaut« i zapewnieniem, że — »sklep ten z wydawnictwem »Skauta« nie ma nic wspólnego”.

W czerwcu 1913 Bronisław Bouffall przekazał redakcję „Skauta” członkowi Naczelnej Komendy w Warszawie — Ludomiłowi Czerniewskiemu. Odtąd „Skaut” liczący już 636 prenumeratorów — podawał w podtytule nazwisko założyciela pisma, zaczynając od nowa numerację stron. Pismo ze sportowego zmieniło charakter na bardziej harcerski i bardziej niepodległościowy. Na jego łamach pojawiają się wypowiedzi ludzi różnych poglądów: obok gawęd x. Jana Zawady (ks. Kazimierza Lutosławskiego) — pisze tam Alojzy Pawelek, rozpatruje się przyczyny większego zainteresowania skautingiem w środowiskach robotniczych Anglii, wytyka się u „niektórych ludzi z pochodzeniem i majątkiem” egoizm i pogardę dla „gorzej sytuowanych” (nr 19, s. 195). Nr 15—16 ukazał się z opóźnieniem — „z przyczyn niezależnych od Redakcji”. Informował m. in. o III Wszzechbrytyjskim Zlocie Skautów (i wystawie pracy skautów) w Birmingham (Anglia) w lipcu 1913, w którym uczestniczyli jako goście — Polacy. Użycie zwrotu „galicyjska wycieczka” — na łamach warszawskiego „Skauta” — odnosząca się do Polaków, budzi przypuszczenie, że przyczyną opóźnienia była cenzura carska. Cenzura ta mogła zażądać użycia tego zwrotu, wstrzymując numer.

Tu należy przypomnieć, że delegacja polska w liczbie 53 uczestników miała przedstawicieli ze wszystkich zaborów, a organizator wyprawy Andrzej Małkowski wcześniej zadbał, by w brytyjskim wykazie zaproszonych cudzoziemców figurowała jako „polscy skauci” (Polish Boy Scouts). Nad obozem powiewał biało-czerwony sztandar kraju nie istniejącego na ówczesnych mapach Europy, a protesty przedstawicieli państw zaborczych zostały zignorowane.

O wyprawie tej „Skaut” warszawski zamieścił obszernie sprawozdanie (nr 23, podpisane literą „M”) pióra A. Małkowskiego wyrażając radość z pozyskania „nowego niezwykle cennego współpracownika” i zapewniając, że „współpracownictwo to przyniesie szczególny pożytek pismu naszemu wzbogacając treść jego i podnosząc jego poziom”. W roku następnym drukowała w nim swoje tłumaczenie powieści angielskiej „Kiddi, dziecię obozu” Olga Małkowska.

Pozyskanie współpracy inicjatorów harcerstwa — świadczyło o uznaniu przez nich ideowości pisma. Była to ważna okoliczność dla warszawskiego „Skauta”, gdyż Małkowscy nie będący zresztą w składzie Związkowego Naczelnictwa Skautowego — cieszyli się wielkim kredytem moralnym w całym ówczesnym polskim harcerstwie.

Z chwilą wybuchu I wojny światowej „Skaut” warszawski podobnie jak szereg innych czasopism — przestał się ukazywać.

BOLESŁAW LEONHARD

Bolesław Leonhard

KILKA UWAG DO ŻYCIORYSU ANDRZEJA MAŁKOWSKIEGO

Zanim pojawi się na nowo, po 40 latach, napisana książka prof. dra Aleksandra Kamińskiego o Założycielu harcerstwa, pragnę podać do wiadomości kilka mniej znanych faktów dotyczących postaci Małkowskiego. Dla wielu będzie to tylko skromnym wstępem przed lekturą nowej książki Autora "Kamieni na szaniec".

Pochodzenie. Andrzej Małkowski należał do zubożonego rodu wywodzącego się od Jana, który za waleczność i meztwo pod wodzą Michała Pasa Wojewody Wileńskiego, Hetmana Wielkiego Księstwa Litewskiego okazane, za wstawienie się tegoż Hetmana na Sejmie w r. 1673 szlachectwo otrzymał /wg Niesieckiego Warszyckiego i Borkowskiego, Warszawa, 1853/.

Był synem kodyfikatora i filologa Konstantego Małkowskiego/1816-1905/ i Heleny z Zachertów. Urodził się we wsi Trębki (nad Przysową, w Gostyńskim powiecie), która już w r. 1303 posiadała własny kościół parafialny, a jeszcze z końcem XVIII w. stanowiła własność kasztelana warszawskiego Szydłowskiego. Według relacji rodzinnej - za prowadzenie nielegalnych wiejskich szkółek polskich władze carskie skonfiskowały należącą do ojca Małkowskiego część. Natomiast na tamt. cmentarzu znajduje się grobowiec dziadków Andrzeja: Józefa i Józefy z Rudnickich z napisem "zmarli w r. 1864", co budzi pytanie jak to się stało, że zmarli razem, właśnie w czasie gasnącego już powstania styczniowego?

Działalność społeczna. Wg relacji jego kolegi z c.k. I wyższej Szkoły Realnej w Krakowie - p. Jana Konopki-Małkowski wspólnie z Władysławem Zoufałem i Ludwikiem Słotwińskim, późniejszym bramkarzem "Cracovii" - prowadzili pracę abstynencką wśród gimnazjalistów. Na otrzymanym od p. Stefani Strumiłkowej zdjęciu pochodzącym z kwietnia 1905 r. widzimy go w grupie związku abstynenckiego "Młodzież", razem z przedstawicielami "Eleuterii" i "Eleusis". Według organu "Eleuterii" Małkowski przyczynił się wydatnie do założenia i wzrostu "Młodzieży": grupowała ona dużą na owe czasy liczbę, bo ok. 300 gimnazjalistów krakowskich.

Te zasługi młodego Małkowskiego upamiętnia dziś, wmurowana w ścianę domu przy ul. Grabowskiego 4, gdzie wówczas mieszkał, tablica odsłonięta uroczystie w dniu 1.VI.1971 r. w obecności wydelegowanych przez centralne i lokalne władze ZHP przedstawicieli.

Z późniejszych lat - znajdujemy w sprawozdaniu dyrekcji c.k. II Szkoły Realnej we Lwowie za rok 1906 wzmiankę o odczytach ucznia klasy VI B - Małkowskiego pt. "O alkoholizmie" oraz z okazji rocznicy - o znaczeniu konstytucji 3 maja. Obs. - na zebraniach "Czytelni uczniów". W r. 1908 w ramach tej czytelni powstaje "Kółko Wyzwolenia" liczące 92 uczniów, włączone następnie do "Związku Nadziei". Uczeń Małkowski zdażył przed maturą w ciągu 4 zebrań wygłosić kilka prelekcji: "O znaczeniu walki przeciwalkoholowej", "O znaczeniu poczwórnej wstrzemięźliwości" i "O genesis z ducha - Słowackiego".

Podajemy tutaj, w orginale maszynopisu, wyniki dochodzeń dra. Bolesława Leonharda z Krakowa, poczynionych dla naszego "Biuletynu" z początkiem ob. r., a nasświetlające momenty życiorysu Twórcy Polskiego Skautingu - później Harcerstwa, Andrzeja Małkowskiego. Jak wynika z tego opracowania, to Autor oparł się w nim na dowodach historycznych, relacjach osobistych i zdjęciach z życia Pierwszego Harcerza Polskiego.

Dziękujemy tutaj Autorowi za tą pracę.

- Redakcja -

"Eleusis" czy "Eleuteria"? Z okresu studiów Małkowskiego w "c.k.Szkole politechnicznej we Lwowie" w latach 1908-1910 znana jest jego działalność w "Eleusis", "Zarzewiu" i "Sokole". Przede wszystkim - w "Eleusis" będącą wprawdzie najczynniejszą, ale nie jedyną składową federacją związków abstynenckich jaką stanowiła "Eleuteria". Dla początków harcerstwa - znajomość z autorem przywrócenia polskiego terminu "harcerstwo" w sensie używanym przez ostatnie 64 lat - miała większe znaczenie niż przynależność do "Eleusis" jedynie. Bardziej istotną - było wejście Małkowskiego w r. 1909 do Zarządu Głównego "Eleuterii" i bliższa współpraca z długoletnim prezesem Oddziału Lwowskiego "Eleuterii" - prof. dr Eugeniusem Piaseckim. To właśnie Piasecki we wspólnie ze Schreiberem napisanej książce "Harcerz młodzieży polskiej"/1912/stwierdził, że - pan Zagłoba też mógł być dobrym skautem, ale nigdy harcerzem. Harcerstwo bowiem od momentu ogłoszenia przez Małkowskiego w listopadzie 1911 punkcie Prawa stanowiącym zasadę abstynencji, a formalnie - od jednomyślnej uchwały I Zjazdu drużynowych i plutonowych we Lwowie w marcu 1912 r. - było związkiem abstynenckim. W lipcu 1912 na podstawie tej właśnie uchwały - III Polski Kongres Przeciwalkoholowy obradujący we Lwowie przyjął harcerstwo do "Eleuterii".

Było to początkiem ustalającym harcerstwo ważną w pojęciu nowoczesnej medycyny instytucją profilaktyczno-wychowawczą.

Nie można pominąć w ustaleniu tej roli harcerstwa takich przedstawicieli "Eleusis" jak: Tadeusz Strumiłko, Stanisław Pigoń, Ignacy Kozielewski, Jerzy Grodyński. Natomiast nie da się ukryć, że magnesem, który najmocniej przyciągał do "Eleusis" była młoda piękna i energiczna panienka - Olga Drehonowska, entuzjastka i pierwszy krytyk wszystkich pomysłów Małkowskiego. Począwszy od r. 1910, gdy poznał ją na zebreniu "Elsów" przedstawiciel Zarządu Głównego "Eleuterii" - na wszystkich zdjęciach, które się zachowały - przyszli państwo Małkowscy są obok siebie.

Jak się to stało, że młody niespokojny kilkunastoletni wybrał sobie abstynencję? - zapytałem kiedyś Olgi Małkowskiej. Uśmiechnęła się i wytłumaczyła, że Małkowski miał bardzo mądrego stryja. Będąc u niego na wakacjach - gdzieś pod Częstochową - został przez niego przyłapany na kurzeniu papierosów. "-Acha, przecież bę już jesteś przewie, że dorosły. Ale czemu tak ukradkiem? Zapraszam po obiedzie na cygaro" - orzekł stryj. Po wypaleniu cygar - młodszy pan zzieleniał i nagle wybiegł, by zwrócić smaczny obiad. Wtedy dopiero starszy pan wyjaśnił młodszemu, że to przewidziana reakcja organizmu chroniąca organizm przed trucizną. Podobny wykład z demonstracją "na przykładzie własnym" - wobec alkoholu - nie był już konieczny.

Bolesław Leonhard

Bolesław Leonhard

OD REDAKTORA I WYDAWCY... Pod koniec ub. roku, ukazała się w Polsce poważna praca zbiorowa, p.t. "Zarys Encyklopedyczny Polski" [Szttywna oprawa. 824 ss. 27x20 cm. Zdjęcia i rysunki. Mapy. Wyd. P.W.N.W-wa 1974]. Znajdujemy tam rozdział poświęcony Związkowi Harcerstwa Polskiego, /ss. 360-363/, w którym czytamy m.in. na wstępie;... "W pierwszych miesiącach po wyzwoleniu kraju kierownictwo PPR, doceniając dorobek pedagogiczny przedwojennego harcerstwa, jego zasługi i bohaterstwo w walce z okupantem, podjęło decyzję o odbudowie ZHP w nowych warunkach społeczno-ustrojowych i przekształceniu go w postępową, demokratyczną organizację wychowującą dzieci i młodzież w duchu służby dla Polski Ludowej."... Na marginesie tego, dodać można tylko to, iż wskazane jest więc aby Komisja Historyczna przy Naczelnictwie ZHP poza granicami Kraju w Londynie prowadziła swe prace w kierunku wykazania "dorobku" i "zasługi" przedwojennego ZHP, bo z pewnością oficjalne organy tego "ZHP" w Kraju, dziś tego nie uczynią.

Numer Złotu Jubileuszowego

Skaut

Dwutygodnik młodzieży harcerskiej, założony w r. 1911 przez Andrzeja Małkowskiego
Wychodzi we Lwowie pod redakcją B. W. Lewickiego

Tom XXII

(Nr. b. 304)

11—VII—1935

CZĘŚĆ I:

TWARZĄ KU PRZESZŁOŚCI

"SKAUT", Numer Złotu Jubileuszowego. - Dwutygodnik młodzieży harcerskiej, założony w r. 1911 przez Andrzeja Małkowskiego Wychodzi we Lwowie pod redakcją B. W. Lewickiego. - Tom XXII. Nr. b. 304. dn. 11. VII. 1935 r. Lwów. Wym. 17x23 cm. 80 stron. 50 zdjęć. Rysunki. 48 ogłoszeń handlowych.

W sosnowym lesie nad Pilicą w Spale, odbył się w dniach; od 11-go do 25-go lipca 1935 roku Narodowy Zlot Z.H.P. dla upamiętnienia 25-cio lecia prac Ruchu harcerskiego na ziemiach Polskich.

W Zlocie tym, wzięło udział 24.699 harcerek i harcerzy oraz liczne reprezentacje Skautów zagranicznych.

W zakresie wydawniczym poświęconym temu Zlotowi, Kierownik wydawniczy ZHP, hm. Wacław Błażejowski redagował gazetkę ścienna, pt; "Wiści Harcerskie". Na Zlocie, wydawano codziennie pismo pt; "Wiści Złotowe".

Najstarsze pismo harcerskie w Polsce, "Skaut" ukazujące się we Lwowie, wydało z okazji tego Złotu, numer specjalny. [Strona frontowa tego numeru obok.]. Numer ten, w treści swej podzielony był na dwie części. Pierwsza; Twarzą ku przeszłości - omawia prace harcerskie w Polsce do okresu tego Złotu. Następna; Dzień dzisiejszy harcerstwa polskiego, omawia okres czasu raczej nowoczesniejszy.

SKAUT

kwartodniowy (młodszy harcerski) wychodzi 15 i 30 każdego miesiąca. Redakcja i administracja Lwów, św. Jacka 1. — P. K. O.: 504.010.

SKŁAD KOMITETU REDAKCYJNEGO NUMERU JUBILEUSZOWEGO:

J. Cichocka, L. Czarnik, W. Frantz, Fr. Kapałka, J. Kwiatkowski, B. W. Lewicki, J. Laskowski, J. Mękarska, M. K. Oppenauer, Br. Paluch, K. Piastunówna, M. Skierska, W. Wenzel.

MATERJAŁÓW HISTORYCZNYCH DOSTARCZYLI:

H. Bagiński, K. Bożekowski, Z. de Callier, L. Czarnik, Z. Jurajda, Fr. Kapałka, B. Lewicki, Fr. Morawski, St. Mościcki, J. Poratyński, M. Skierska, St. Stipalówna, Wł. Wenzel, K. Żurawski.

OKŁADKA: Ludwik Tyrowicz.

Wydawca: ZARZĄD ODDZIAŁU LWOWSKIEGO Z. H. P.

Redaktor nac. i odpow. mgr. B. W. LEWICKI.

Kierownik wydawnictwa WŁ. WENZEL.

Prenumerata roczna (za 20 n-rów »Skauta« z dodatkami i 20 n-rów »Leśnego Duszka«), wynosi 3.50 zł. zbiorowo (5 egzemplarzy) tylko 2.50 zł. za egzemplarz.

DRUKARNIA „EKONOMJA“ — LWÓW, UL. KOPERNIKA 18, TEL. 208-31

skautowe", Fr. Kapałka, - "Garść wspomnień z pierwszych lat harcerstwa we Lwowie", Jadwiga Falkowska, - "Pierwsi harcerze w Warszawie", Czesław Trabowicz-Jankowski, - "Pionierskie dzieło skautów krakowskich", Zygmunt Wyrobek, - "Odwet i przyrzeczenie", L. Ungeheuer, - "Z kroniki harców 1-szej Lwowskiej drużyny im. Tadeusza Kościuszki w latach 1911-14", Edward Pfeiffer, - "Pierwsze lata z harcerzami", Jan Mauersberger, - "Cmentarz odkupionych", Stanisław Rogalski/wiersz/, - "Akt połączenia"/dokument/, - "Gwardja Naczelnika Państwa", J. Kaden-Bandrowski, - "Polska niepodległa przyjmuje w swą służbę harcerzy", - "Harcerstwo w roku 1920" Józef Piłsudski/o harcerzach/, - "Harcerstwo drukowane", B. W. Lewicki, - "Dojście do pełnoletności" Zofia de Callier, - "Skauti uzmanibu", M. Swierczyński, - "Ofenzywa zuchowa rozpoczęta", Aleksander Ogorzały. - "Nasza droga", Antoni Olbromski, - "Minister Rzeczypospolitej o harcerstwie", Marjan Zyndram-Kościałkowski, - (Część II-ga.) "U podstaw naszej ideologii", Wiktor Frantz, - "Przyrzeczenie harcerskie", - "Jesień w Malince", Piotr Kasprowicz/wiersz/, - "Rzut oka na harcerstwo", Bronisław Paluch, - "Biegiem przez życie", St. Akielaszek, - "Zielone hasło", Henryk Balk/wiersz/, - "Harcerstwo rejestruje swoją przeszłość", Józef Sosnowski, - "Harcerze w fabryce", Jan Pichola, - "Harcerze na stadjonie", T. Hollender/wiersz/, - "Ramię pręż", J. Laskowski. "Harcerska armja pracy" Antoni Siciński, - "Harcerstwo buduje kulturę Nowej Polski", J. Korpała, - (Część III-cia) "Pierwsza drużyna harcerska w Polsce", Henryk Bagiński, - "Oda" B. W. Lewicki/wiersz/, - "Wspomnienie redaktora 'Skauta'", Kazimierz Tyszkowski, - "O organizację zespołów pracy", Krystyna Oppenauer, - "Wspomnienia", Kazimierz Koźbiewski, - "Nasza drużyna", M. Skierska, - "O jednej sprawie przez San", Janina Winowska, - "Odczytywanie tajnych szyfrów", S. Giżyński "Lwów kolebką harcerstwa", Józef Jedlicz Kapuściński, - -

Jak wynika z zestawu tego, to numer ten jest bogaty w treści oraz pisali do niego m. in. czołowi kierownicy pracy harcerskiej w Polsce i .

Również numer ten "Skauta", stanowi dzisiaj unikat w bibliotekach prywatnych zbieraczy wydawnictw harcerskich.

W wydaniu tym, ogłoszone zostały następujące prace ;-- "Narodziny pieśni harcerzy", - "Pierwszy dokument" podpisany przez Andrzeja Małkowskiego. - "Po raz pierwszy" B.W.L., - Pełny tekst numeru pierwszego harcerskiego pisma, "Na Zwiady", - Wspomnienia z lat gimnazjalnych Andrzeja Małkowskiego "Michał Otto, - "Kilka wspomnień z roku 1910" dr. Tadeusz Strumiłło. - "Pierwsze władze

1949

1974

25 LECIE

HARCERSTWA POLSKIEGO W CHICAGO

Książka pamiątkowa obchodów "25-cio lecia Harcerstwa Polskiego w Chicago" prezentuje się imponująco. W treści swej, książka ta reprezentuje zarys historii pracy harcerskiej Obwodu Z.H.P. Chicago. Na wstępie jej, wyliczone są organizacje Polonijne w liczbie 30, które brały udział w Komitecie tych obchodów. Następnie podane są imiennie osoby, zasiadające w; Komitecie Wykonawczym, Protektoracie Honorowym, Komitecie Honorowym. I tutaj ponownie, widzimy nazwiska osób z kierownictwa życia Polonijnego w Chicago. Słowo wstępne do tej pracy napisał, dr. L. Konopka. Hm. Jerzy Bazylewski, Przewodniczący Obwodu ZHP Chicago, napisał pracę pt; "Zarys działalności", która jest pokazaniem, w skrócie, przebiegu prac tego Obwodu harcerskiego za lata; 1949 do 1974. Tadeusz Wojtkowski, który m.in. opracował graficznie to wydawnictwo, napisał swoje -myśli- w krótkim artykule, pt "Społeczeństwu pod uwagę", które są zawsze na czasie. Następnie idą krótkie wspomnienia jednostek organizacyjnych harcerstwa, tego Obwodu. Jest więc artykuł pt; "Zuchy dziewczynki i Hufiec "Swit"; "Hufiec "Tatry"; "Hufiec "Tatry"-kronika.; Stefan Kowalik pisze artykuł p.t. :- "Kronika Kęgów Starszoharcerskich", : Hm. Danuta Sadlińska daje wspomnienie pt ; "Harcerska Szkoła przedmiotów ojczystych"; Prezes K.P.H., Kazimierz Więcek, pisze oczywiście o pracach tego KPH, p.t. "Koło Przyjaciół Harcerstwa". Wszystkie napisane tu prace odnoszą się do okresu ubiegłego 25-cio lecia działalności harcerskiej w Obwodzie Chicago. Na temat historii ZHP i wspomnień z niej,

piszę, p.m. E. Mokwa w pracy pt; "To są momenta". Również, Leon Lukas w artykule pt "Padły pierwsze strzały" wspomina pracę harcerską z 1918 roku. Dr. Jan Morelewski, podobne czasy wspomina w swej pracy pt; "Na tropach czasu". W środkowej części książki, podany jest schemat organizacyjny Obwodu Z.H.P. Chicago a jej zakończenie zamyka, 'Podziękowanie' Komitetu Wykonawczego tych obchodów, tym wszystkim, którzy przyczynili się do wsparcia tej akcji. Książka ta, zawiera też listy ofiarodawców na cel tych obchodów, w sumie ponad \$1.800.00. oraz ogłoszenia organizacji Polonijnych /34/ w formie życzeń dla ZHP oraz ogłoszeń /102/ handlowych. Dzięki tym wsparciom finansowym oczywiście, udało się Okręgowi Z.H.P. Chicago, wydać tak ładną książkę pamiątkową z licznymi zdjęciami z ich życia harcerskiego, ciekawymi rysunkami i ciekawą treścią opisową. Książka ta, stanowi bardzo dobry przyczynek do historii ZHP w tym kraju.

"25 lecie Harcerstwa Polskiego w Chicago 1949 - 1974". Sztywna okładka. Tekst drukowany w j. polskim. Wymiar: 21.5 x 28.5 cm. 104 strony. 62 zdjęcia. Rysunki. 136 ogłoszeń. Wydawca: Obwód Z.H.P. Chicago. Druk: Chicago, Ill. 1974. U.S.A..

PIERWSZE WYDAWNICTWO ARCHIWUM PRASY SKAUTOWO - HARCERSKIEJ. Powstało w 1968 r. z potrzeby informowania o pracy harcerskiej, oraz wydawnictwach harcerskich, zainteresowanych tym Skautów i wydawnictwa skautowe w świecie. Z tego też powodu, pismo to, wydawane było w języku angielskim. Wyszło tego kwartalnika, jedynie pięć numerów.

Vol. I. No. 1. Lipiec 1968 r. 4 str. 28x21.5 cm. Powielacz. Nakład 300 egz. Koszt. \$26.39. Wysłany, dn. 19 sierpnia 1968 r.

Zawierał; Krótką historię ZHP. Artykuł o pracy ZHP na emigracji. Ogólne wiadomości harcerskie.

Vol. I. No. 2. Październik 1968 r. 6 str. 28x21.5 cm. Powielacz. Nakład 250 egz. Koszt. \$30.40. Wysłany w dn. 7 października 1968 r.

Zawierał; Obszerny artykuł na temat prac ZHP w Kanadzie. Dane statystyczne Z.H.P.. w Kanadzie. Omówienie prac Kanadyjskiej Konferencji Skautów Etnicznych w Kanadzie. Ogólne wiadomości z życia Z.H.P..

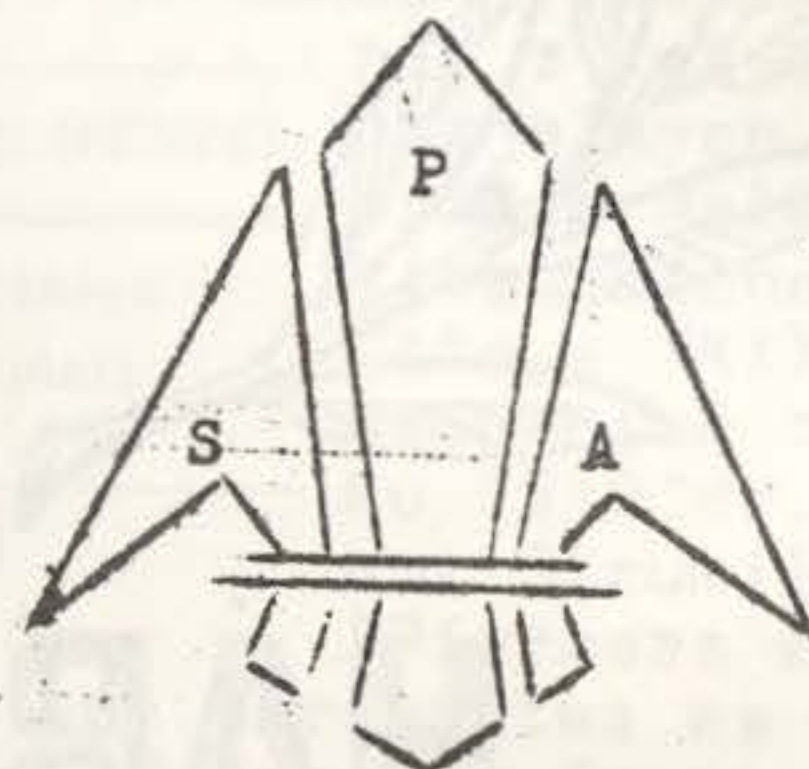
Vol. I. No. 3. Styczeń 1969 r. 6 str. 28x21.5 cm. Powielacz. Nakład 250 egz. Koszt. \$30.30. Wysłany dn. 6 stycznia 1969 r.

Zawierał; Artykuł omawiający współpracę Skautów Etnicznych z Kanadyjskim Skautingiem. Krótki artykuł o historii ZHP. Polemiczny artykuł na temat wystąpień W. Kinneckiego w Warszawie w stosunku do skautingu światowego. Ogólne wiadomości z pracy ZHP i Skautingu w świecie.

Vol. I. No. 4. Kwiecień 1969 r. 6 str. 28x21.5 cm. Powielacz. Nakład 250 egz. Koszt. \$30.80.

Wysłany dn. 24 marca 1969 r. Zawierał; Artykuł omawiający udział ZHP z Kanady w Złocie Światowym ZHP pod Monte Cassino. Obszerniejsze omówienie stosunku Skautingu światowego do ZHP. Ogólne wiadomości z pracy skautowej i ZHP w świecie.

Vol. II. No. 1. (5). Lipiec 1969 r. 4 str. 28x21.5 cm. Powielacz. Nakład 250 egz. Koszt. \$25.30. Wysłany dn. 9 czerwca 1969 r. Zawierał; Artykuł omawiający korzyści z współpracy ZHP z skautingiem Kanadyjskim. Artykuł poświęcony

CZUWAJ

Vol. II. July 1969 No. 1. (5)

C Z U W A J

- Be Prepared -

Vol. II. July 1969 No. 1. (5)

Published by; Scout - Press - Archives.

Editor; Zenon Buczewski

Address; 1145 Reynald, Chomedey,

Ville de Laval, P.Q. - Canada.

-Czuwaj- is published quarterly.

Subscription rate \$ 1.00 per year.

-CZUWAJ- is not an official publication of the Polish Scouts Assn., but a venture to aid the World Scout Brotherhood

With deep regret we must say, that this is the last edition of Czuwaj - .

Due to rising cost of production, postage and very low incoming subscriptions it is no longer possible to maintain this publication.

It is very regrettable, that in the past year of our publication, we have experienced a very low caliber of criticism and discussion on mutual Scout problems within the frame work of the Polish Scouts Ass'n in Canada. We are very sorry to say, that we received in the past year, from Polish Scout Leaders Conference (in 1968) and from the Chief Commissioner of the Polish Scouts in Canada (Jan. 10, 1969) notes, which only represented the totalitarian way of thinking in line of controlling the press. A phenomena which we have witnessed in Poland, long before the communist regime was established.

In protest of such actions, the Editor resigned (on March 27, 1969) from this Association (after 25 years of service) and it was decided to close this publication, since we do not wish to serve under the ignorance of Polish Scouts in Exile.

We would like to thank all those fine Scout publications in the World for their support and special thanks to Mr. K. Obtulowicz from London, England.

We are indebted to the Polish press in Canada, namely; "Związkowiec" (The Alliancer) from Toronto, Ont., and "Kurier Ottawski" (The Ottawa Courier) from Ottawa, Ont., for its fine support.

We only hope, that in a small way, we were able to give you some independent views on Polish Scouting.

THANK YOU !

Scout - Press - Archives

is to be the last issue... I have always read it with interest and have admired the objective approach which you have maintained. A useful little magazine certainly does not deserve to disappear and I am sure it will be missed by many."... Obecny Sekretarz Generalny Światowego Biura Skautowego, dr. L. Nagy, w liście z dn. 21. vii. 1970 r. pisał; "... By the way I know the "Czuwaj" which is an excellent contribution to maintain the original spirit of Scouting."...

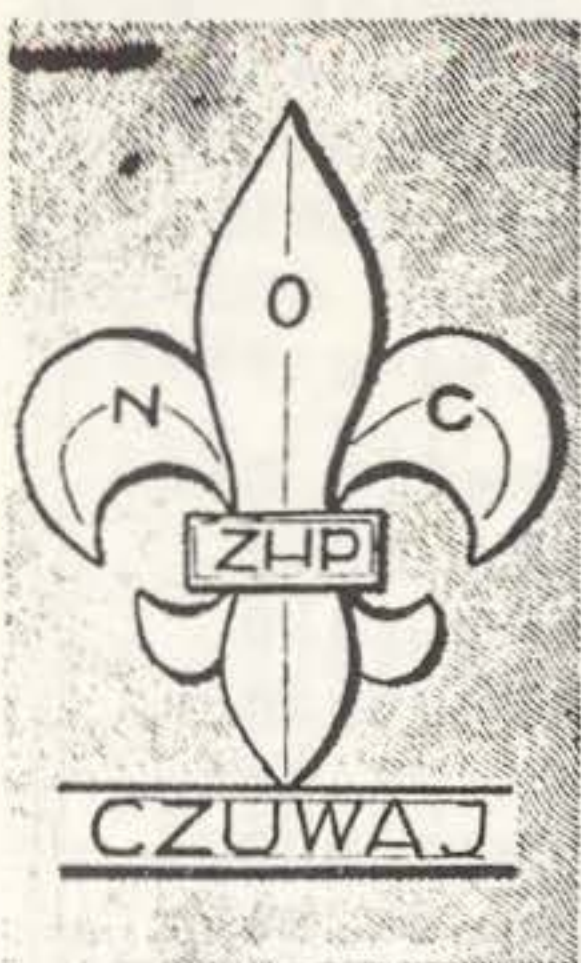
(1) Pół-tyg. "Związkowiec", Nr. 69. z dn. 24 sierpnia 1968 r., Toronto, Ont.

pamięci harcerzy którzy brali udział w Powstaniu Warszawskim. Krótka bibliografia pism harcerskich i skautowych. Dział redakcyjny podawał powody zaprzestania dalszego wydawania pisma [Tekst ten obok] Kronika ZHP i skautingu w świecie. ****

Pismo to służyło niezależnej myśli harcerskiej. Myśli, które często może były krytyczne pod adresem tego ruchu, ale które nigdy nie były bez uzasadnienia.

Omawiając pierwszy numer pisma, na łamach pół-tyg. "Związkowiec", korespondent tam pisał m.in. "... Wydaje się, że to bezpretensjonalne wydawnictwo, pozbawione 'literatury' tak nagminnie panoszącej się w podobnych mu wydawnictwach, odegra pożyteczną i praktyczną rolę w dziedzinie skautingu polskiego i etnicznego."

(1). Wydawnictwo to, doczekało się licznych omówień w prasie Polonijnej w Kanadzie i nawet przedruków tam, materiału zawartego w kw. "Czuwaj". Niestety, władze ZHP w Kanadzie były innego zdania, łącznie z Konferencją Instruktorów Harcerzy z 1968 r., domagającą się zaprzestania wydawania tego pisma. Po korespondencji w tej sprawie, oraz ogłoszenia wyników, w dn. 21. x. 1968 r. powołanej w tej sprawie Specjalnej Komisji ZHP Kanada, Komendant Chorągwi Harcerzy w Kanadzie, hm. L. Pawłowski w liście z dn. 10. I. 1969 r. żądał; "... zaprzestania wydawania pisma p.t. "Czuwaj", - złożenia na piśmie oświadczenia, że doputy dopuki Druh jest Instruktorem ZHP nie będzie Druh wydawał żadnego pisma o treści harcerskiej bez wiedzy i zgody władz harcerskich"... Pismo to przestało się ukazywać, nie z powodu nacisków na nie ZHP w Kanadzie, ale z powodu szykowania się jego redaktora do wyjazdu z Montrealu do Vancouver, B.C.. Po zamknięciu tego wydawnictwa, b. vice-Dyrektor Światowego Biura Skautowego, R. T. Lund, pisał w liście z dn. 10. vi. 69. "... I have just received copies of "Czuwaj" and am sorry to read that it

OGNISKO HARCERSKIE

CASTLEMANS

— LIST OKÓLNY —

FOR MEMBERS ONLY

- Wydane na prawach rękopisu -

NOT FOR SALE

Styczeń 1943 r.

MILY CZYTELNIKU !

Ognisko Harcerskie przesyła do Ciebie ten oto list. -
Bowiem "List okólny" nie jest niczem innym, jak listem wysłanym od harcerzy do harcerzy; listem, który ma spełnić rolę łącznika, rolę czynnika ułatwiającego wymianę myśli w tych trudnych czasach, gdy tyle spraw najwyższej wagi stawia nam się w formie palących pytań, w formie wątpliwości, na które odpowiedź pragnęlibyśmy znaleźć nie gdzie indziej, jak właśnie w bratnim gronie harcerskiej gromady.

Ale łączność ta nie będzie kompletna, jeśli będzie jednostronna, - jeśli list pozostanie bez odpowiedzi; wymiana myśli nie będzie istnieć, jeśli na tematy poruszone w "LISTACH" nie wypowiedzą się liczni członkowie harcerskiej gromady; jeśli oni sami nie będą zapożyczać stron "LISTÓW" tymi wszystkimi sprawami, które ich nurtują. Mógłby się ze swym celem istotnym, jeśli ich treść wypełniać miało zaledwie kilka osób znajdujących się /ich nie-szczęściem / w zasięgu redaktora...

"LISTY" winny być wyrazem naszych ideałów, naszych dążeń, mają wskazywać harcerską drogę, której wszyscy razem musimy szukać we wspólnym wysiłku i we wspólnej trosce.

Dlatego "LISTY" zwracają się do Ciebie - Czytelniku - z gorącym apolem: - o d p i s z i Dyskutuj z treścią artykułów; domagaj się tematów, które Cię interesują, przeczytaj na piśmie wyniki Twoich rozmyślań i doświadczeń i podziel się nimi z innymi za pośrednictwem "LISTÓW".

Jak zauważyłeś, "LISTY" nie publikują nazwisk autorów poszczególnych artykułów. Natomiast jesteśmy zatem, ażeby artykuły były podpisywane harcerskim pseudonimem.

W listach, kierowanych do redakcji prosimy podać nazwisko i pełny adres piszącego - dla wiadomości redakcji.

C z u w a j !

Podobna jest Rzeczpospolita, którą założyć macie, do lasu, który siebie gospodarz.

Jeśli gospodarz zasieje nasienie dobre na ziemi dobrej, może być pewny, iż drzewa się urodzą, i nie ma potrzeby myśleć o formie drzew i lękać się, aby się dęby nie urodziły z kolcami, a jodły z liśćmi.

Zasiewajcie więc miłość Ojczyzny i duch poświęcenia się, a bądźcie pewni, iż wyrośnie Rzeczpospolita wielka i piękna...

archiwum

ADAM MICKIEWICZ

Kwartalnik pod tym tytułem nie jest nowym wydawnictwem ZHP poza granicami Kraju. Jedno - dniówkę "Ognisko Harcerskie" redagował Hilary Burdzicki w czerwcu 1928 r. w Siedlcach. Za granicą Polski, za okres II-jej wojny światowej Naczelny Komitet ZHP, wydawał pod tym tytułem "List Okólny" - (przedruk pierwszej strony, obok) na powielaczku. Od czerwca 1943 r. zaczęło pismo to drukować w zmniejszonych jednak rozmiarach. Po tym okresie czasu, powrócono dopiero do pisma pod tym tytułem w 1963 r.

Numer pierwszy wówczas podaje w rubryce redakcyjnej;... "Ognisko Harcerskie" reprezentuje ideologię Z.H.P. poza granicami Kraju, opartą o uchwały Naczelnej Rady Harcerskiej. Stoi na stanowisku niepodległościowym. Zadaniem pisma jest zamieszczenie artykułów ideologicznych i metodycznych." (1).

Wydawcą tego pisma jest Naczelnictwo ZHP poza Granicami Kraju z siedzibą w Londynie, Anglia.

FOR MEMBERS ONLY

NOT FOR SALE

OGNISKO HARCERSKIE

Czerwiec, 1943

SŁOWO REDAKTORA

Z prawdziwą radością oddajemy do rąk Druhen i Druhów pierwszy numer "Ogniska Harcerskiego," wydanego drukiem. Mamy nadzieję że odtąd stale już będziemy mogli kontynuować nasze wydawnictwo w tej formie.

W skutek zmian, jakie zachodzą w Castlemains, nie będzie ono już więcej służyło za harcerskie ognisko. Castlemains — dotychczasowa siedziba Przewodniczącej Naczelnego Komitetu Z.H.P., Druhny Małkowskiej — odegrało w historii Harcerstwa w Wielkiej Brytanii dużą rolę, zwłaszcza w końcu roku 1940 i w r. 1941. Skupiło ono wówczas rozproszoną gromadę harcerską, pozwoliło w atmosferze braterskiej wystartować do nowego, organizacyjnego działania. Podjęło ono wydawanie "Listów okólnych Ogniska Harcerskiego," które — choć nie zawsze mogły ukazywać się regularnie — służyły temu samemu celowi co Ognisko, to znaczy łączyły przebywających na terenie Wielkiej Brytanii Druhów i Druhny. W roku bieżącym "Listy okólne Ogniska Harcerskiego" rozrosły się w obszerny, regularnie co miesiąc ukazujący się biuletyn, a wreszcie z numerem niniejszym przeradzają się w stałe drukowane pismo. Żeby jednak dać wyraz ciągłości pracy i upamiętnić tradycję Ogniska w Castlemains, pismo to zachowa nazwę "OGNISKO HARCERSKIE."

Jest naszym gorącym życzeniem, ażeby "Ognisko Harcerskie" w swej nowej formie służyło skutecznie swemu zadaniu skupiania harcerskiej gromady — obecnie może już nie tylko tej, która przebywa w samej Wielkiej Brytanii, ale także tej, którą losy rzuciły na egzotyczne ziemie Iraku, Persji czy Indii,

1

harcerskie aby później przejść na tematy wychowania młodzieży. Wydawnictwo to, wychodzi w Londynie, do dziś, jako dwutygodnik na powielaczu. Nowy Zespół redakcyjny pod kierownictwem hm. Jana Prokopa, rozpoczął pracę redakcyjną "Ogniska" z numerem z października 1967 roku./R.3.Nr.4./. Od początku 1967 roku, kwartalnik ten, ukazuje się regularnie. Materiał drukowany tam jest przede wszystkim skierowany na odbiorcę — instruktora pracy harcerskiej. Zapowiadało się w pewnym okresie czasu, że pismo to stanie się platformą dyskusyjną tematów harcerskich przez grono instruktorskie, ale jak pisał parę lat temu, red. hm. K. Z. Stohandel, "Ognisko harcerskie" — pismo dyskusyjne starszyny harcerskiej. Bez dyskusji" (5) to miał On w tym rację. Treść pisma stała się metodyczna. Mimo tego jednak, są zamieszczone tam dobre materiały szkoleniowe harcerstwa (R.4.Nr.3), poświęca

Kolegium redaktorskie, pierwszych numerów pisma (R.I.Nr.1,2,3,4.R.II.Nr.1), byli; hm. Irena Mydlarzowa, hm. Czesław Paluch i hm. Jerzy Scibor. Po wydaniu czterech numerów tego kwartalnika w 1963 r. nastąpiła prawie roczna przerwa i wydano dopiero w grudniu 1964 roku numer następny. Był on jednak ostatnim do stycznia 1967 roku, kiedy wówczas hm. Kazimierz Obtulowicz ponownie rozpoczął wydawanie tego pisma z wielkim rozmachem i zapalem. Pisał On wówczas; .. "Po dłuższej przerwie wznowiamy wydawanie "Ogniska Harcerskiego" wierząc, że tym razem, będzie ono wychodzić regularnie..." (2). Pismo również przybrało nowy wymiar, dało przez artykuły nowe myśli. Dh. hm. K. Obtulowicz, zdołał jednak zredagować tylko trzy numery tego pisma... "W dniu 4.7.br./1967/, - czytamy - zostałem powiadomiony, że Naczelnictwo ZHP na posiedzeniu w dniu 26.6.br. postanowiło powołać Komisję Wydawniczą w składzie hm. J. Prokop, przew. hm. H. Smoleńska, hm. J. Scibor, dh. O. Pietrykowski — członkowie i powierzyć jej redakcję "Ogniska Harcerskiego". Wobec tego jest mi przykro, że tak niespodziewanie i wbrew moim planom muszę się żegnać z Druhniami i Druhami..." (3). Dh. hm. K. Obtulowicz nie wszedł do nowej redakcji "Ogniska". W tym czasie, rozpoczął swoje własne niezależne od ZHP wydawnictwo pt; "Chowanna" (4), na łamach którego omawiał zagadnienia harcerskie

się również, prawie cały numer na o-mówienie tradycji Wojska Polskiego (R.5.Nr.3) czy też pamięci Wileńskiej drużyny harcerskiej "Czarna Trzynastka" (R.7.Nr.4), czy też wspomnieniom z Złotu ZHP pod Monte Cassino (R.5.Nr.4). Wiele miejsca redakcja oddaje w szeregu numerów na wspomnienia pośmiertne, tych działaczy harcerskich, którzy "Odeszli na Wieczną Wartę". Również wszelkie wypowiedzi kierownictwa kościoła Katolickiego, pod adresem harcerstwa znajdują tu

OGNISKO harcerskie

Rok I

Londyn w marcu 1963 roku

Nr I

Winieta tytułowa pierwszego numeru .

pełne odnotowanie. Najwierniej chyba do tego wydawnictwa pi-
 szę "Chudy Wilk"-Henryk Glass, hm. R. P. Ogłasza On tam pracę o
 systemie zastępowym w 5-ciu częściach (Patrz Lp. 36), oraz
 omawia punkty Prawa Harcerskiego w serii artykułów pt: " My
 chcemy żyć inaczej" (Patrz Lp. 37 do 45). Ryszard Kaczorowski,
 hm. pisał szereg gawęd, z początku jako Naczelnik Harcerzy a
 później już z funkcji Przewodniczącego ZHP. (Patrz Lp. 122 do
 130). Hm. Czesław Paluch i Hm. Paluchowa Irma również zajmowa-
 li czynnie się w ogłoszeniu szeregu ciekawych prac w tym wy-
 dawnictwie. (Patrz Lp. 235 do 246). Hm. Ignacy Płonka, od 1953 r.
 redaktor miesięcznika harcerskiego "Na Tropie", dokłada się
 i tutaj w ogłaszaniu ciekawych materiałów m. in. z prac obo-
 zowych harcerstwa. (Patrz Lp. 266 do 273). Sprawy religijne
 znajdują tutaj swoje miejsce, w m. in. ogłaszaniu wypowiedzi
 i listów Stefana Kardynała Wyszyńskiego, kś. hm. (Patrz Lp. 377
 do 381). Strony nekrologów, często pod tytułem ZHP, zabierają
 wiele miejsca w piśmie, jak i wspomnienia o tych, którzy ode-
 szli na "Wieczną Wartę". (Patrz Lp. 408 do 413). Ogłaszając
 też w "Ognisku" zasadnicze wiadomości z prac Naczelnictwa
 ZHP w Londynie czy obrad Rady Naczelnej tego ZHP, pismo to
 w pewnej tylko części wypełnia lukę powstałą parę lat temu
 przez zlikwidowanie miesięcznika "Biuletyn Informacyjny Na-
 czelnictwa". Również, za cały okres dotychczasowy wydawnictwa
 "Ogniska" raz tylko pokuszono się na danie spisu autorów
 piszących do niego, w liczbie 61 pozycji za lata 1968 do 1971
 (Patrz Lp. 221). Do pisma tego, załączono w tym czasie dwie
 wkładki. Pierwsza to praca hm. Irmy Paluchowej, pt. "Dla cie-
 bie Polsko"-widowisko sceniczne, 16 stron z dodatkiem pieś-
 ni z zbioru Henryka Hossowicza również 16 stron. (Załączono
 do nru. 1 z marca 1963 r.). Następną wkładką, poświęconą zos-
 tała pamięci Jana Prokopa, hm., który zmarł w dn. 22. i. 1968 r.
 Była ona pod tytułem "Biuletynu Informacyjnego Naczelnictwa"
 /Rok. XV. Nr. 1/168 Styczeń 1968/, którego był On Redaktorem jak
 również redaktorem "Ogniska", gdzie po odejściu Jego, pozostał
 tylko Komitet Redakcyjny. (Załączono do nru. 1 z stycznia 68).

Pod względem technicznym "Ognisko harcerskie" reprezentuje
 się dobrze. Materiał jest czysto odbijany na offsecie. Układ
 treści jest czytelny. Liczne zdjęcia i rysunki tam zamiesz-
 czane oczywiście upiększają to pismo.

Statystycznie mówiąc teraz o "Ognisku" harcerskim to trzeba
 przede wszystkim podkreślić tutaj, iż pod względem lat kalen-
 darzowych, wydawnictwo to sięgnęło jedynie osiem lat istnie-
 nia, z końcem 1974 roku. Istnieje tu przerwa wydawnicza w la-
 tach 1965 i 1966. Pod względem numeracji lat wydawniczych o-
 siągnięto tu liczbę dziesięć.

W tym czasie jednak, wybito łącznie 1.199 stron tego pisma.
 Pokazano pracę harcerską i momenty z historii Polskiej w
 274 zdjęciach. Wyrysowano 410 bardzo ładnych i często cieka-
 wych rysunków. Oraz w 37 numerach za ten okres czasu opubli-
 kowano 420 tytuły najróżniejszych prac omawiających przede
 wszystkim zagadnienia harcerskie. "Ognisko harcerskie" jest obecnie jedynym
 pismem harcerskim wychodzącym w Anglii a poświęconym w treści swej dla star-
 szych harcerskiej.

Zenon Buczewski.

- (1) "Ognisko harcerskie" R. I. Nr. 1. Marzec 1963 r.
- (2) "Ognisko harcerskie" R. III. Nr. 1. Styczeń 1967 r.
- (3) "Ognisko harcerskie" R. III. Nr. 3. Lipiec 1967 r.
- (4) "Chowanna", R. I. Nr. 1. Lipiec-Sierpień-Wrzesień 1968 r.
- (5) "Wiel Harcerskie Kanady", R. XVIII. Nr. 94. Luty 1972 r.

OGNISKO

HARCERSKIE

ORGAN
 STARSZYJNI
 HARCERSKIEJ

ROK 10 Nr 4
 PAŹDZIERNIK
 GRUDZIEN
 1974
 Cena 15p

Winieta tytuło-
 wa pisma, od
 R. III. Nr. 1. do
 R. X. Nr. 4.

L.p.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17.

18.

19.

20.

21.

22.

23.

24.

25.

26.

27.

28.

29.

30.

31.

32.

33.

34.

35.

36.

37.

/a

/b

{*

{*

OGNIKO HARCERSKIE

L.p.	Rok.	Nr.	Miesiąc.	Rok.	Str.	Fot.	Rys.	Tyt.	Ogólne.
1.	I.	1.	Marzec /a/	1963	24	4	2	10	Wymiary: pisma - 20.5 x 13 cm. i sztywna okładka za nry; 1 do 4 z 1963 r. i nr. 1 z 1964 roku. -----
2.	I.	2.	Czerwiec	1963	28	5	-	9	
3.	I.	3.	Wrzesień	1963	44	11	-	19	
4.	I.	4.	Grudzień	1963	28	6	-	10	
5.	II.	1.	Grudzień (*)	1964	36	14	1	16	
6.	III.	1.	Styczeń	1967	24	5	-	14	
7.	III.	2.	Kwiecień	1967	24	3	4	12	
8.	III.	3.	Lipiec	1967	24	7	10	17	
9.	III.	4.	Październik	1967	32	10	24	12	
10.	IV.	1.	Styczeń /b/, (**)	1968	40	16	20	17	Wymiar pisma - 21 x 16.5 cm. od nr. 1 1967 r do nr. 4, 1974 roku. ----- Kolorowa okładka; Rok. V. Nr. 3. -----
11.	IV.	2.	Kwiecień-Czerwiec	1968	36	3	11	10	
12.	IV.	3.	Lipiec-Wrzesień	1968	68	16	10	15	
13.	IV.	4.	Październik-Grudzień	1968	28	10	16	12	
14.	V.	1.	Styczeń-Marzec	1969	32	4	32	8	
15.	V.	2.	Kwiecień-Czerwiec	1969	32	7	14	7	
16.	V.	3.	Lipiec-Wrzesień	1969	44	22	17	11	
17.	V.	4.	Październik-Grudzień	1969	40	7	16	17	
18.	VI.	1.	Styczeń-Marzec	1970	48	10	19	9	
19.	VI.	2.	Kwiecień-Czerwiec	1970	36	3	12	10	
20.	VI.	3.	Lipiec-Wrzesień	1970	28	2	12	8	
21.	VI.	4.	Październik-Grudzień	1970	24	3	6	7	
22.	VII.	1.	Styczeń-Marzec	1971	28	4	14	9	
23.	VII.	2.	Kwiecień-Czerwiec	1971	32	5	18	10	
24.	VII.	3.	Lipiec-Wrzesień	1971	32	15	13	9	
25.	VII.	4.	Październik-Listopad	1971	32	12	10	8	
26.	VIII.	1.	Styczeń-Marzec	1972	28	2	19	13	
27.	VIII.	2.	Kwiecień-Czerwiec	1972	36	12	23	11	
28.	VIII.	3.	Lipiec-Wrzesień	1972	32	8	8	7	
29.	VIII.	4.	Październik-Listopad	1972	36	8	12	10	
30.	IX.	1.	Styczeń-Marzec	1973	40	12	9	9	
31.	IX.	2.	Kwiecień-Czerwiec	1973	28	3	13	10	
32.	IX.	3.	Lipiec-Wrzesień	1973	24	6	6	6	
33.	IX.	4.	Październik-Grudzień	1973	28	1	8	10	
34.	X.	1.	Styczeń-Marzec	1974	28	8	14	10	
35.	X.	2.	Kwiecień-Czerwiec	1974	28	4	12	9	
36.	X.	3.	Lipiec-Wrzesień	1974	16	5	3	5	
37.	X.	4.	Październik-Grudzień	1974	32	1	2	8	

- /a/ Wkładka do tego numeru; Irma Paluchowa, "Dla Ciebie Polsko" (Widowisko sceniczne. 16 stron. I Henryk Hossowicz, wyj. z zbioru pieśni. 16 stron.
- /b/ Wkładka: "Biuletyn Informacyjny Naczelnictwa". R. XI. Nr. 1/168. Styczeń 1968 r. 4 strony. (Mowa o zgonie hm. J. Prokopa, Viceprzew. Z.H.P. w dn. 22. i. 1968 r.).
- (*) Podano mylnie kolejność numeru na numer 5 - zamiast nr. 1.
- (**) Podano mylnie kolejność numeru na numer 5 - zamiast nr. 1.

Numery zamieszczone w klamrach [] w 'Spisie autorów i tytułów ogłoszonych prac w kw. Ognisko Harcerskie 1963-1974', odnoszą się do numerów porządkowych w/w spisu tego wydawnictwa.

1. Andrzejowska, Elżbieta, hm. "Nasz Złot 1969", [16].
2. Andrzejowska, Elżbieta, hm. "Przemówienie Naczelniczki Harcererek nad trumną śp. Hm. Heleny Grażyńskiej na cmentarzu w Londynie". [29].
3. Andrzejowska, Elżbieta, hm. "Uwagi na temat metody harcerskiej i naszych form pracy". [35].
4. -- "Albumy historyczne", [9].
5. -- "Armia Krajowa w dokumentach" [22]
6. -- "Arcybiskup Józef Gawlina" [5].
7. Bandurski, Władysław, kś. Biskup, "Rycerze nowego Zakonu", [25].
8. -- "Beatyfikacja Ojca M. Kolbe" [26]
9. Bednarski, Feliks, W. hm. "O lepsze jutro". [10].
10. Bednarski, Feliks, W. hm. "Wychowanie młodzieży wobec przemian w społeczeństwie". [11].
11. Bednarski, Feliks, W. hm. "Mity współczesne". [18].
12. Bednarski, Feliks, W. hm. "O harcerskie powołanie kapłańskie". [20].
13. Bednarski, Feliks, W. hm. "Młodzież emigracyjna chce służyć Polsce - pomóżmy jej." [22].
14. Bednarski, Feliks, W. hm. "O Dialog z młodzieżą harcerską" [32].
15. Bernasiński, Jacek, M. hm. "Trudności w pracy drużyny na emigracji" [6].
16. Bernasiński, Jacek, M. hm. "Ochrona przyrody" [34].
17. Bocheński, O. P. - O. I. M., "Należy pamiętać." [17]. i [28].
18. Borowski, Tadeusz, hm. "O metodach pracy wychowawczej na emigracji" [18].
19. Bieńkowski, Witymir, Z. ppłk. "Polskie Lotnictwo w II wojnie światowej", [16].
20. Blicharski, Wacław, W. hm. "Pierwsza drużyna harcerska w Argentynie" [23].
21. Broniewski, Stanisław, "Służba" [31]
22. BIN/Nr. 126, lipiec 1964/"Generał Michał Karaczewicz-Tokarzowski" (Zm. 22. v. 1964). [5].
23. Borzyskowska, Irena, "O Zuchach" [9]
24. Borzyskowska, Irena, "Kto wcześniej Zuchem się staje ten Polsce prędzej swoje serce oddaje". [11].
25. Buczewski, Zenon, phm. "Szanowni Druhowie" (List. 16. ix. 1963). [3].
26. C. W., "Marian Bohusz-Szyszko, harcerz, żołnierz, artysta, malarz, profesor obchodzi złoty jubileusz pracy". [31].
27. Ciotka, "Harcerski Kodeks Honorowy" (z 1925 r.). [6].
28. Ciotka, "Materiał do oceny charakteru chłopca", [13].
29. Czerniawska, Anna, "Per ardua ad astra" [32].
30. Chachulska, Hanka, przew. "Spotkanie z Naczelnym Skautem Brytyjskiej Wspólnoty" (Lord MacLean). [24].
31. Czapiewski, Stanisław, kś. T. J., hm. "Dekalog a Prawo Harcerskie" [30].
32. Czarnocka, Halina, dz. harc. "Generał Nikodem Sulik w 20 rocznicę śmierci". (Wspomnienie). [34].
33. Czapla, "Z pracy Głównej Kwatery Harcerzy" (w Anglii). [23].
34. Czartoryski, Adam, Jerzy, "Żegnam Ciebie" (Wiersz). [9].
35. Chmielewska, Maria, "Harcerstwo w Powstaniu Warszawskim" (1944). [36].
36. Chudy Wilk'/Henryk Glass, hm. R. P./ "System zastępowy" (Omówienie tego tematu szkoleniowego). [6, 7, 8, 9, 10]
37. Chudy Wilk'/Henryk Glass, hm. R. P./ "My chcemy żyć inaczej" (Mowa o 2 pktach. Prawa Harcerskiego). [14].
38. Chudy Wilk'/Henryk Glass, hm. R. P./ "My chcemy żyć inaczej" (Mowa o 3 pktach. Prawa Harcerskiego). [17].
39. Chudy Wilk'/Henryk Glass, hm. R. P./ "My chcemy żyć inaczej" (Mowa o 4 pktach. Prawa Harcerskiego). [15].
40. Chudy Wilk'/Henryk Glass, hm. R. P./ "My chcemy żyć inaczej" (Mowa o 5 pktach. Prawa Harcerskiego). [23].
41. Chudy Wilk'/Henryk Glass, hm. R. P./ "My chcemy żyć inaczej" (Mowa o 6 pktach. Prawa Harcerskiego). [26].
42. Chudy Wilk'/Henryk Glass, hm. R. P./ "Karność harcerska" (Mowa o 7-ym pktach. Prawa Harcerskiego). [27].
43. Chudy Wilk'/Henryk Glass, hm. R. P./ "My chcemy żyć inaczej" (Mowa o 8 pktach. Prawa Harcerskiego). [21].
44. Chudy Wilk'/Henryk Glass, hm. R. P./ "My chcemy żyć inaczej" (Mowa o 9 pktach. Prawa Harcerskiego). [19].
45. Chudy Wilk'/Henryk Glass, hm. R. P./ "My chcemy żyć inaczej" (Mowa o 10 pktach. Prawa Harcerskiego). [11 i 13]
46. Chudy Wilk'/Henryk Glass, hm. R. P./ "Opinie na temat Zjazdu", [20].
47. Chudy Wilk'/Henryk Glass, hm. R. P./ "Drogi Druhu Redaktorze" (List) [27].
48. Chudy Wilk'/Henryk Glass, hm. R. P./ "Starzy i młodzi", [29].

- 974
ro-
rak-
at
anie
ej
hm.
30].
erał
mier
ry
nam
w
36].
R.P./
tego
9,10]
R.P./
2
].
R.P./
3
].
R.P./
4
].
R.P./
5
].
R.P./
6
].
R.P./
7
].
R.P./
8
].
R.P./
9
].
R.P./
10
].
13].
R.P./
].
27].
].
49. Chudy Wilk'/Henryk Glass,hm.R.P./ "Z gniazda Orłat". [32].
 50. Chudy Wilk'/Henryk Glass,hm.R.P./ "Harcerstwo,kultura i cywilizacja".(Art.programowy). [34].
 51. Dembski,Władysław,hm."Ognisko harcerskie"(List.23,vii.1963)[3]
 52. Dembski,Władysław,hm."Drogi Druhu"(List z 19.vi.1967).[8].
 53. --"Dla Filatelistów" [33].
 54. Duch,Bronisław,gen.dyw."Monte Cassino"(Wspomnienie). [16].
 55. Drewnowski,Jan,prof."Czy może nastąpić poprawa położenia Polski w Europie"(Art.progr.). [37].
 56. Duffekowa,N.hm."O metodzie harcerskiej i jej stosowaniu na obozie"(Art.szkoleniowy). [12].
 57. Długosz,Ikesia/i inne/,"Nasze pozdrowienia"(Z Monte Cassino)[7]
 58. Dygas,J.phm."Drogi Druhu" [8].
 59. --"Dziela nas oceny,łączy harcerska służba" [30].
 60. Frackowiak,Ryszard,phm."Działalność społeczna instruktora"[27].
 61. Gabryś,Tadeusz,hm."Mineło lato"(Art. z akcji letniej). [9].
 62. Gabryś,Tadeusz,hm."Zarzewie - refleksje o kursie przewodników"(Mat.dyskusyjny). [10].
 63. Gabryś,Tadeusz,hm."Atmosfera na obozie"(Art.dyskusyjny).[12].
 64. Gabryś,Tadeusz,hm."Władze harcerskie-przełożeni i podwładni"(Art.programowy). [15].
 65. Gabryś,Tadeusz,hm."Mikołaj Kopernik 1473-1973" [30].
 66. Gawlina,Feliks,Józef,Arcybiskup."Do ZHP"(List 7.xii.1963). [4].
 67. Gedl,Z., "Harcerski marsz żałobny"(Piosenka). [16].
 68. --"Generał Broni Władysław Sikorski,w 30 lecie śmierci"[31].
 69. Gogoliński,Rafał,kś.hm."Druh Admirał"(Wspomnienie). [11].
 70. Gogoliński,Rafał,kś.hm."Boże Ojców naszych"(Modlitwa). [16].
 71. Golińska,Ł.hm."Obowiązki Komendy i podział pracy"(Obozy). [12].
 72. Golińska,Ł.hm."Uśmiechnij się"(Mat.programowy). [18].
 73. Golińska,Ł.hm."Moje pożegnanie"(Wpom.o gen.Andersie). [19].
 74. Golińska,Ł.hm."Węzeł na chuście"(Art.programowy). [26].
 75. Golińska,Ł.hm."Ostatnia droga"(Wpom.o H.Grażyńskiej). [29].
 76. Goławski,M., "Jak Polska odzyskała niepodległość", [13].
 77. Gieratowa,Ewa,hm."Drogi Druhu", (List z USA). [7].
 78. Gieratowa,Ewa,hm."Drogi Druhu", (List z USA). [8].
 79. Gieratowa,Ewa,hm."Drogi Redaktorze 'Papo'Janie"(List z USA)[9].
 80. Gieratowa,Ewa,hm."Złot na Monte Cassino hasłem w r.1969". [15].
 81. Glass,Henryk,hm.R.P., "Zastęp i drużyna", [5].
 82. Glass,Henryk,hm.R.P., "Gawędy z drużynowym"(Książka). [7].
 83. Grabski,Stanisław,"Wychowanie"(Wypowiedzi z 1925 r.). [11].
 84. Grodecka,Ewa,dr.hm."O metodzie harcerskiej i jej zastosowaniu"(Wyj. z tej pracy). [10].
 85. Grzymała,Kazimierz,kś."Ognisko harcerskie"(List). [3].
 86. Grzesiak,Czarny,J.hm."Tendencjonalna historia harcerstwa", [33].
 87. H.G., "Odszedł Druh Witold Sawicki"(Wspomnienie pośmiertne)[33].
 88. Harcerska Komisja Historyczna, "Prośba do Czytelników" [13].
 89. Harcerska Komisja Historyczna, "Zeszyt 1 i 2"(Ogł.). [24].
 90. Harcerski Fundusz Wydawniczy. "Lista wpłat"(Na takowy).[7].
 91. Harcerski Fundusz Wydawniczy, "Lista wpłat"(Na takowy).[8].
 92. --"Harcercz otrzymał nagrodę im. gen.Kukiela"(S.Wojstomski,phm)[6]
 93. --"Harcerstwo w Edmonton", [22].
 94. Halek,Zofia,hm."Program pracy drużyny harcerek" [14].
 95. Halek,Zofia,hm."Droga Redakcjo"(List.z Kanady). [15].
 96. Hebda,J.R.hm."Dyl Dyl", [11].
 97. Hebda,J.R.hm."Obrzędowość i symbolika"(U Zuchów). [14].
 98. Hebda,J.R.hm."Nowe śpiewniki harcerskie"('Nasze pieśni' i 'Naprzód z piosenką'). [19].
 99. Hebda,J.R.hm."Księga dżunglii"(Oprac.dla zuchów). [22].
 100. Hebda,J.R.hm."Książka Wodza Zuchów"(Omów.wyd.Londyńskiego)[34]
 101. Hęciak,Paweł,"Pozwólcie starszym dzielić się wspomnieniami". [35].
 102. Hufce Chorągwi Harcerek w W.Brytanii,"śp.Nata Duffekowa,hm."[27].
 103. Chciuk,Tadeusz,hm."W obronie pamięci Szarych Szeregów", [34].
 104. I.M., "Dr.Fil.Ewa Grodecka, hm."(Wpom.zm. 1.xi.1973 r.). [34].
 105. Iwaniec,Dorota,phm."Psychologia na obozie"(Omówienie tego zagadnienia). [12].

106. Iwaniec, Dorota, phm. "Rola harcerstwa w rozwoju człowieka" [15].
107. J.M.hm. "Krzyż harcerski", [22].
108. Jarzębina', "Z życia hufca Podhale" (Mat. sprawozdawczy). [7].
109. -- "Jednym tchem" (Wiad. z pracy ZHP w Kanadzie, Anglii, Francji i U.S.A.). [10].
110. -- "Jak zamawiać pisma harcerskie" (Lista tych wyd.). [9].
111. -- "Jak uczymy się i co pamiętamy" (Rodzaje nauk). [22].
112. Jankowski, Stanisław, hm. "W obrotach nie prawdy historycznej", [6].
113. Jankowski, Stanisław, hm. "Drogi Druhu Redaktorze" (List). [8].
114. Jankowski, Stanisław, hm. "Wielka wada narodowa" (List). [9].
115. Jankowski, Stanisław, hm. "Harcerskie troski" (List). [10].
116. J.St./Jankowski, Stanisław, hm/, "Harcerska Komisja Historyczna" (Omówienie pracy takowej). [13].
117. Jankowski, Stanisław, hm. "Zadania przed nami" (Art. o roli ZHP). [17].
118. -- "Jubileusz hm. Ignacego Płonki" (Red. wyd. "Na Tropie"). [7].
119. K.M., "Sp. O. Tomasz Roztworowski, hm." (Wpom. pośmiertne). [35].
120. Kaczmarek, Jan, phm. i Mela, Jerzy, phm. "Wyprawa na 24 Świątową Konferencję Skautową" [32].
121. Kaczmarek, Jan, phm. "Dziś i jutro harcerstwa" (Art. programowy) [35].
122. Kaczorowski, Ryszard, hm. "Gawęda Naczelnika Harcerzy". [2].
123. Kaczorowski, Ryszard, hm. "Gawęda Naczelnika" (O prawie harc.) [6].
124. Kaczorowski, Ryszard, hm. Przewodniczący ZHP, "Józef Piłsudski", (Wspomnienie). [10].
125. Kaczorowski, Ryszard, hm. Przew. ZHP "50 lecie niepodległości" - "Rozkaz L.5. z 11.xi.1968". [13].
126. Kaczorowski, Ryszard, hm. "Z ziemi włoskiej do Polski" (Gawęda) [16].
127. Kaczorowski, Ryszard, hm. "Meldunek do Narodu" (Złożony pod Monte Cassino, 15.viii.1969). [17].
128. Kaczorowski, Ryszard, hm. "Rozkaz Specjalny Naczelnictwa ZHP z dn. 12 maja 1970" (Mówi o zgonie gen. Wł. Andersa, 12.v.1970 r.). [19].
129. Kaczorowski, Ryszard, hm. "Zjazd Ogólny ZHP" (Na 28-30.viii.1970. w Londynie). [20].
130. Kaczorowski, Ryszard, hm. "Gawęda Przewodniczącego ZHP" (Mówi o powstaniu dny. "Czarna Trzynastka Wileńska w dn. 18.x.1921 r.) [25].
131. Karaczewicz-Tokarzowski, M. gen. "Odsiecz Lwowa, listopad 1918" (Wspomnienie hist.). [4].
132. Kasprowicz, Jan, "Rozkaz" [6].
133. Kasprzyk, L. Tomasz, hm. "Rozważania o egoizmie", [20].
134. Kamiński, Aleksander, hm. "Okruchy wdzięcznej pamięci". [25].
135. Kamiński, Aleksander, hm. "Kamienie na szaniec" (Wyj.). [25].
136. Kasprowicz, Jan, "Rozkaz" [11].
137. Kącki, F. kś. hm. "Służba Bogu, na obozie" (Religia). [12].
138. Kliszewicz, Leonidas, hm. "O naszej odpowiedzialności" [26].
139. Krotkiewski, S. dz. harc. "Szanowny Druhu" (List z Francji). [7].
140. Kulczycka, A. phm. "Wieczór Jerzego Brauna" (W Londynie). [8].
141. -- "Książka 'Na szlaku Chudego Wilka'" (Powiad. o tym wyd.) [12].
142. -- "Królowo Różańca Świętego" (Wiersz). [1].
143. Kołodziejski, Maciej, "Potrzeba starszego harcerstwa" (List) [10].
144. Kołodziejski, Maciej, phm. "Wspomnienia ze Zlotu" (Pod Monte Cassino w 1969 r.). [17].
145. Kołodziejski, Maciej, phm. "O zastępie nowocześnie" (Tłum.). [19].
146. Kołodziejski, Maciej, phm. "Współpraca harcerzy z harcerkami" (w org. skautowych świata). [23].
147. Kołodziejski, Zdzisław, hm. "Z zapalem o obozach", (Wspom.). [12].
148. Kołodziejski, Zdzisław, hm. "Statni meldunek" (Wspomnienie) [19].
149. Kołodziejski, Zdzisław, hm. "Ona i Ja" (Gawęda z hist. Pol.). [21].
150. Kołodziejski, Zdzisław, hm. "Gawęda wigilijna" (Obyczajawa). [29].
151. Kliszewicz, Leonidas, hm. "Zołnierze Polski na Zachodzie" [16].
152. Kukiel, Marian, "Generał Sikorski" (Ogł. książki). [17].
153. Krawiecki, Jurand, dr. hm. "Pobłażliwość czy słabość?". [18].
154. Krasoń, Marek, "Meldunek". [19].
155. -- "Konkurs dla dzieci i młodzi" (Warunki). [35].
156. -- "Komunikat" (W sprawie książki 'Na szlaku Chudego Wilka') [31].
157. -- "Kronika" (Zawiera: Skład osobowy Naczelnictwa ZHP, - Hm. Ignacy Płonka, - Hm. Zenon Buczewski, - "Centennial Link", - Podhale/USA/, - Wystawa Harcerskiej Fotografii /Anglia/, - Wyniki Konkursu Fotografii Harcerskiej w Anglii) [8].

158. -- "Kronika" (Zawiera: Wiad. z poświęcenia stacji harcerskiej w Anglii, - Zjazd Okręgu Z.H.P. Francja, - Wypadek samochodowy delegatów ZHP w Francji, - II Centralny Obóz Kształcenia Starszyny Harcerzy, - Centralny Obóz Kształcenia Starszyny Harcerki, - Zjazd Okręgu ZHP Belgia, - Zjazd Okręgu ZHP Stany Zjednoczone, - Kurs przewodniczących na Kaszubach, Ontario, Kanada, - Kurs drużynowych i przybocznych nad jeziorem Pymatuning w Pensylwanii.). [3].
159. -- "Kronika" (Zawiera: XI Ogólno-światowe Jamboree, - Związek Skautów Fińskich, 25.000 skautów z 18 krajów, - Skauting męski, - Zgon Lorda Piotra Baden-Powell, - Otwarcie świetlicy harcerskiej w Chicago, - Centralny Kurs Kształcenia Starszoharcerskiego, - Lund Szwecja, - W domu Polskim w Buenos Aires.). [1].
160. -- "Lady Olave Baden-Powell" [14]
161. -- "Lekcja z listu św. Pawła Apostoła do Rzymianin", [10].
162. -- "List do Prymasa Polski, Hm. kś. Stefana Kardynała Wyszyńskiego" (Z obrad Nacz. Rady ZHP z dn. 3.viii.1972 r. Londyn). [29].
163. Łukomska, Irena, hm. "Drogi Druhny" (List, 4.iv.1967). [8].
164. M.A., "Chudy Wilk obchodzi w tym roku 60-lecie pracy harcerskiej" (Not. z urocz. nadania Jemu, Krzyża Kawalerskiego Polonia Restituta, 14.i.1973. Londyn). [30].
165. M.J. hm. "Organizator 'Szarych Szeregów'" (w Polsce.). [24].
166. M.K. "Rocznice narodowe po zuchowemu". [16].
167. M.S.Cz. "Harcerska Komisja Historyczna" (Szkic ich prac). [23].
168. Madany, H. "Druhu Redaktorze", (List z Anglii). [7].
169. -- "Maja złe informacje o harcerstwie" (Art. polemiczny z wyd. "Narodowiec" - Francja). [6].
170. Matka-harcerka, "List do córki" (Mowa o służbie Bogu). [26].
171. Mela, Jerzy, phm. "Skauting-kilka uwag" (Art. programowy). [31].
172. Mekarska-Kozłowska, Barbara, "Lwowskie Orleta", [13].
173. Mauersberger, Jan, kś. "Prawo harcerskie" (Omówienie książeczki wyd. w 1966 r. Londyn). [7].
174. Moszoro, Bartłomiej, phm. "Rola emigracji Polskiej, zagadnienia i rola młodzieży na emigracji" (Art. programowy). [28].
175. Moszoro, Bartłomiej, phm. "Rola instruktora w utrzymaniu polskości wśród młodzieży harcerskiej urodzonej na obczyźnie." (Art. programowy). [32].
176. Mickiewicz, Adam, "Pieśń Filarecka" (Wiersz. wyj.). [22].
177. Mirewicz, J. kś. "Z prasy poza Krajem" (Mowa o pielgrzymkach do Polski). [26].
178. Mirewicz, J. kś. "Dwie bitwy o Monte Cassino" (Nota hist.). [35].
179. Mydlarzowa, Irena, hm. "Co nam dało powstanie Styczniowe?" [1].
180. Mydlarzowa, Irena, hm. "Kś. Hugo Kołłątaj" (Historia). [2].
181. Mydlarzowa, Irena, hm. "Bucze - szkoła kształcenia instruktoerek" (Omówienie). [10].
182. Mydlarzowa, Irena, hm. "Przemówienie nad grobem Natki Duffekowej" (Wspomnienie). [27].
183. Mydlarzowa, Irena, hm. "Druha Hela" (Wspomnienie o Helenie Grażyńskiej, hm.). [29].
184. -- "Naczelne Władze Związku Harcerstwa Polskiego, wybrane na Naczelnej Radzie Harcerskiej w Aylesford w Anglii" w dniu 11. x. 1964 r. (Skład osobowy). [5].
185. Naczelnictwo ZHP, "35 lat ZHP w Argentynie" (Omówienie). [23].
186. Naczelnictwo ZHP, "Z okazji świąt Bożego Narodzenia" (Zyczenia) [37]
187. -- "Naczelna Rada Harcerska - wyjątki ze sprawozdań złożonych na Naczelnej Radzie Harcerskiej" (W dn. 1-3.viii.1972. Londyn). [29].
188. -- "Naczelna Rada Harcerska" (Sprawozdanie z takowej, z dn. 4-6. x. 1974 r. Londyn.). [37].
189. Natkańska, Wiga, hm. "Szanowna Redakcjo" (List z USA). [3].
190. -- "Nasze stacje" (W Anglii). [23].
191. Nagy, Laszlo, dr. "Kompetencja i realizm" (Przedruk-tłum.). [21].
192. Nedyj, Jakub, hm. "Rocznice", [9].
193. Nedyj, Jakub, hm. "Krzyżówka" [10].
194. Nikodemski, Wiktor, dz. harc. "W służbie bliźnim" (Artyk.). [11].
195. Norwid, Cyprian, "Litość" (Wiersz) [36]
196. Nowak, S. Wiesław, dr. hm. "Coś o geografii Międzynarodowego Biura Skautowego" (Omówienie). [19].

197. Nowak, P. J. h. R. P., "Wychowanie narodowe w drużynie" (Opraca). [2].
198. Nowak, P. J. phm. "Szkolenie zastępowych" (Mat. Szkoleniowy). [10].
199. Nowak, P. J. phm. "Starsza młodzież odchodzi?" (Art. Dyskusyjny). [13].
200. Nowak, Jan, "Nie zapominajmy" [35].
201. Nowakowski, Tadeusz, "Cyrograf" [13].
202. Nowakowski, Tadeusz, "Fakty i opinie" (Reportaż). [17].
203. Nowobilski, Marian, hm. "Język Polski w gromadzie Zuchów". [27].
204. -- "Nowości wydawnicze" (Książka H. Glass; "Życie Radosne"). [33].
205. -- "Nowości wydawnicze" (Odnotowano wyd.: "Myśli nieśmiałe", - "Jak cię widzą tak cię piszą", - "Życie radosne", - "Książka wodza Zuchów", - "Praktyczne wskazówki do pracy nad sobą", - "Z piosenką jest wesoło",). [34].
206. O. i K. "Na wieczną wartość" (Wspom. o zm. 20. vii. 1971. B. Hładki.). [24].
207. -- "O 'harcerstwie' już powiedzieli" (Wyj.). [9].
208. Obtulowicz, Kazimierz, hm. "Sprawy wydawnicze" (Mowa o centralnej bibliotece harcerskiej). [6].
209. Obtulowicz, Kazimierz, hm. "Harcerski Fundusz Wydawniczy", [6].
210. Obtulowicz, Kazimierz, hm. "Praca korespondencyjna" (W harc.). [7].
211. Obtulowicz, Kazimierz, hm. "Pożegnanie się redaktora z Czytelnikami" (Od dn. 26. vi. 1967). [8].
212. Od Redakcji, "Podziękowanie", [1].
213. Od Redakcji, "Prośba", [2].
214. Od Redakcji, "Omówienie" (Nru). [3].
215. Od Redakcji, "Omówienie" (Nru) [4].
216. Od Redakcji, "Omówienie" (Nru) [5].
217. Od Redakcji, "Powiadomienie" (o ponownym wyd. pisma). [6].
218. Od Redakcji, "Omówienie" (Nru) [7].
219. Od Redakcji, "Omówienie" (Przebiegu obrad Rady Naczelnej). [8].
220. Od Redakcji, "Omówienie" (Nru) [12].
221. Od Redakcji, "Ognisko harcerskie" (Spis autorów tam ogł. za lata; 1968 - 1971.). [26].
222. -- "Ojciec Święty-Harcerstwu", (Treść depechy do ZHPz 1969 r.) [17].
223. -- "Ojciec Święty Paweł VI o czystości obyczajów" (Wyj. z przemówienia z dn. 13. ix. 1972). [29].
224. Orłowska, Krystyna, hm. "Nauka perspektywy na kolonii zuchów - dziewczynynek" (Omówienie). [3].
225. Orłowska, Krystyna, hm. "Czy harcerstwo jest organizacją wychowawczą?" (Art. Dyskusyjny). [16].
226. Orłowska, Krystyna, hm. "Służba Bogu" (Omówienie tego zag.). [21].
227. Orłowska, Krystyna, "Rodzina ludzka" (Treść referatu). [28].
228. -- "Ostatnie wydawnictwa" (Podaje; "Naprzód skauci", - "Wojtek z pod Monte Cassino"). [14].
229. -- "Ostatnie wydawnictwa" (Prasowe; "Wici Harcerskie Kanady", - "Wici Złotowe", - "Wieciarz", - "Czuj Duch", "Spójnik terenowy",). [26].
230. -- "Ostatnie wydawnictwa" (Podaje; "Skaut", - "Harcerskie Zeszyty Historyczne", - "Gry i ćwiczenia terenowe", - "Życie radosne", - "Gawędy z drużynowym"). [30].
231. Pancewicz, Bronisław, M. hm. "Wędrownicy-Instruktorskie Seminarium problematyki wędrowników". [10].
232. -- "Pamiętki Narodowe na Szlaku naszych wędrowek" (Wspom.). [23].
233. Parys-Lewicka, I. hm. "Pielgrzymka harcerska do opactwa O. O. Karmelitów w Aylesford" (Anglia). [3].
234. Pertusewicz, E. hm. "W zdrowym ciele-zdrowy duch" (Omówienie). [12].
235. Paluch, Czesław, hm. "Kilka uwag o kształceniu starszyny", [1].
236. Paluch, Czesław, hm. "Drużynowy i drużyna" (Mat. szkoleniowy). [1].
237. Paluch, Czesław, hm. "Wyjeżdżamy na obozy" (Prace przygotowawcze) [2].
238. Paluch, Czesław, hm. "Jeszcze o drużynowym i drużynie", [4].
239. Paluchowa, Irma, hm. "Gawęda", [2].
240. Paluchowa, Irma, hm. "Program obozu" (Omówienie takowego) [12].
241. Paluchowa, Irma, hm. "Drogi Polaków do wolności" (Hist.). [17].
242. Paluchowa, Irma, hm. "W poszukiwaniu nowych dróg" (Spraw.). [18].
243. Paluchowa, Irma, hm. "Kształcenie starszyny" (Art. programowy) [23].
244. Paluchowa, Irma, hm. "Na zebraniu u Brytyjek" (Spraw.). [24].
245. Paluchowa, Irma, hm. "W poszukiwaniu nowych dróg" (Art. progr.). [31].
246. Paluchowa-Kamieńska, Irma, hm. , "Wiek na wiek żyją w naszej pamięci" (Wspom. o harcerzach Akademikach w Polsce). [24].
247. Peszkowski, Zdzisław, dr. kś. hm., "Mikołaj Kopernik-człowiek", (Opracowanie). [30].

248. Pełczyński, Tadeusz, "Pamiętam 13-tą Wileńską Drużynę." (Wspomnienie./List 1.ix.1971/). [25]
249. -- "Po Naczelnej Radzie Harcerskiej w Aylesford/Anglia/w dniach 10 i 11 października 1964 roku" (Sprawozdanie). [5].
250. -- "Początki Ruchu Harcerskiego 1910-1920" (Omówienie brosz. pod tym tyt. Londyn). [21].
251. -- "Podziękowanie" (Dla K. Obtułowicza, hm. za pracę redakcyjną./ Patrz. L.p. 211). [9].
252. Poraj-Pstrokońska, Barbara, phm., "Potrzeba serca" (List). [9].
253. Poraj-Pstrokońska, Barbara, phm., "Gospodarka i księgowość na obozie" (Omówienie). [12].
254. Poraj, hm. "Uwagi o wychowaniu" [36]
255. Pietrykowski, O., "Odszedł Pasterz Dobry" (Jan xxiii). [2].
256. Piotrowski, Jan, "Młode pokolenie emigracji politycznej" [36]
257. Puchałka, J. hm. "Kształcenie teoretyczne" (Art. szkoleniowy) [10].
258. Pruszyńska, K. dz. harc. "Nata-Taku jaką pamiętam" (Wspom.). [27].
259. -- "Prasa o harcerstwie" (Wyj. z prasy Pol. o harc.). [6].
260. Prokop, Jan, hm. "Skauting w nowej erze" (Omówienie tej pracy) [3].
261. Prokop, Jan, hm. "Harcerskie Złoty Millenium" (W r. 1966). [6].
262. Prokop, Jan, hm. "Od redakcji" (Program wyd. pisma). [9].
263. Prokop, Jan, hm. "Od redakcji" (Omówienie prac wyd.). [10].
264. -- "Puszczalstwo" (Omówienie życia w lesie i konserwacji lasu) [8].
265. Przybylska, Danuta/i inne/, "Pozostanowienie" (Z pod Monte Cassino w 1969 r.). [17].
266. Płonka, Ignacy, hm. "Jedziemy na obóz" (Omówienie). [7].
267. Płonka, Ignacy, hm. "Projekt służby prasowej w ZHP", [9].
268. Płonka, Ignacy, hm. "Problemy wychowania narodowego na obczyźnie" (Treść ref.). [11].
269. Płonka, Ignacy, hm. "Złotowe sprawności" (Wzory tych prób). [17].
270. Płonka, Ignacy, hm. "Planowanie akcji obozowej" (Wzory). [18].
271. Płonka, Ignacy, hm. "Służba prasowa w harcerstwie", [33].
272. Płonka, Ignacy, hm. "Ideał nauczyciela w ustawach Komisji Edukacji Narodowej" (Historia). [33].
273. Płonka, Ignacy, hm. "Program szkoły przedmiotów ojczyźtych" [37].
274. Piłsudski, Józef, "Przemówienie Józefa Piłsudskiego przy złożeniu zwłok Słowackiego na Wawelu w dniu 28 czerwca 1927 r." (Historia). [37].
275. Radwan-Pfeiffer, E. płk. hm. "Batalion harcerski w Warszawie 1918-1919" (Historia). [4].
276. Rembowski, Mieczysław, hm. "Powstanie Szczepu Harcerzy", [14].
277. -- "Redakcja 'Ogniska'", "Ankieta" (O książce). [33].
278. Ref-Ren, "Czuwaj", (Wiersz) [21].
279. Ref-Ren, "To Oni", (Wiersz) [35].
280. -- "Regulamin kąpieli zbiorowej" (Mat. szkoleniowy). [27].
281. -- "Rok Święty 1975" (Omówienie) [33]
282. Rubin, Władysław, kś. Biskup, hm. "Człowiek prawy" (Wspomnienie) [11]
283. Rubin, Władysław, kś. Biskup, hm. "Harcerstwo źródłem odrodzenia młodzieży" (Przemówienie). [15].
284. Rubin, Władysław, kś. Biskup, hm. "Droga rodziny harcerska" (Uwagi o Złocie ZHP w Argentynie). [23].
285. Rychter, Stanisław, hm. "Rola i obowiązki instruktora harcerskiego poza Polską" (Oprac.) [8].
286. Rychter, Stanisław, hm. "Drogi Druhu" (List z USA). [8].
287. Rychter, Stanisław, hm. "Język Polski i rocznice" (List). [10].
288. Rytko, Edward, kś. dr. hm. "Szanowny Druhu Redaktorze" (List). [7].
289. Rytko, Edward, kś. dr. hm. "Metoda harcerska" (Opracowanie). [8].
290. Rowiński, Janusz, ppłk. hm. "Jak powstało Koło Harcerzy i Harcerek z lat 1911-1945" (W Londynie w dn. 29. iv. 1962 r.). [3].
291. Rozbicki, I. dr. "Lekceważony wróg niedostrzegalny" (Tytuł, alkohol i narkotyki). [10].
292. Rzyńska, Kinga, "Na kursie drużynowych w 'Białowieży'", [11].
293. S. "11 listopada 1918-1963", [4].
294. S. J./Jankowski, Stanisław, hm., "Naprzód skauci" (Omówienie tej książki wyd. w Londynie). [13].
295. Saternus, Wiśka, "Szanowna Redakcjo" (list). [15].
296. Sabbat, Kazimierz, hm. "Harcerstwo a Międzynarodowy Skauting" (Omówienie tego tematu). [2].
297. Sabbat, Kazimierz, hm. "Harcerstwo a Skauting Światowy po Jamboree w Maratonie w Grecji w sierpniu 1964 roku" (Omówienie). [3].

298. Sabbat, Kazimierz, hm. "Harcerstwo Polskie na Złocie w Portugalii" (Spraw. z udziału tam ZHP). [5].
299. Sabbat, Kazimierz, hm. "Przemówienie hm. K. Sabbata wygłoszone nad trumną w imieniu przyjaciół zmarłej" (Hm. H. Grażyńskiej). [29].
300. Sabbat, Kazimierz, hm. "Śp. A. J. Zielicki, hm." (Wspomnienie). [32]
301. Sabbatówna, Anna, phm. "Zmiany warty" (Art. programowy). [30].
302. Scibor, J. hm. "Święty Jerzy - Patron Harcerstwa" (Gawęda). [1].
303. Scibor, J. hm. "Z dziejów harcerstwa" (Zawiera dane z lat: 1913, 1923, 1933, 1943, 1953, /wyjątki/,) [1, 2, 3, 4.]
304. Scibor, J. hm. "Florian Marciniak - Pierwszy Naczelnik Szarych Szeregów" (Wspomnienie), [2].
305. Scibor, J. hm. "Śp. Harcmistrz Antoni Drągowski" (Wspom.). [3].
306. Scibor, J. hm. "Śp. Generał Edward Radwan-Pfeiffer" (Wspom.). [5].
307. Sciciński, M. hm. "Dobrzy sąsiedzi" (Praca o obozie harc.) [12]
308. Sergot, B. M. dz. harc. "Prowadzenie zebrań" (Wskazówki). [19].
309. Sikorski, Witold, "Pamiętniki żołnierzy Baonu 'Zośka' - 'Natarcie na Pawiak'" (Wspom.). [3].
310. Sikorski, Władysław, Naczelnny Wódz, "Naczelnny Wódz o Harcerstwie" (Rozkaz z 11.vi.1943). [31]
311. Sielecki, Stanisław, hm. "Wspomnienie" (Pośmiertne). [16].
312. Sliwiński, Jarema, "Skauting w Filatelistyce" (Znaczkki). [27].
313. Sliwiński, Jarema, "Diamentowa rocznica pieśni" (Hymnu harc.) [30]
314. Słowacki, Juliusz, "Kiedy prawdziwie Polacy powstaną" (Wiersz) [24].
315. -- "Skautowa załoga Apollo 17" (Wykaz imienny). [29].
316. Sporny, Józef, hm. "Wielkie wycieczki" (Mat. programowy). [17].
317. Sporny, Józef, hm. "Kształcenie instruktorów" (Art. szkolenia) [18]
318. Sporny, Józef, hm. "System zastępowy w pracy komend". [19].
319. Sporny, Józef, hm. "Starszyczna harcerska" (Art. program.). [20].
320. Sporny, Józef, hm. "Instruktor harcerski" (Art. szkolen.). [29].
321. Stańkowski, Ryszard, H. hm. "Tropy które zostawił" (Wspom.). [27].
322. Stohandel, Kazimierz, hm. "Planowa organizacja zajęć". [14].
323. Stan-Maria of Mariampol, OFM., hm. "Ognisko harcerskie" (List). [3].
324. Stańkowski, Ryszard, hm. "Symbol i treść" (Artykuł z odp. Red.). [7].
325. Stein, L. hm. "Teren, planowanie i rozbijanie obozu" (Wskazówki) [12].
326. Stein, L. hm. "Wycieczka w życiu drużyny" (Mat. obozowy). [17].
327. -- "Starym ojców naszych szlakiem 6.viii.1914 - 6.viii.1964", [5].
328. Strumiłło, Tadeusz, hm. "Nasze dzieje - Geneza Harcerstwa Polskiego", (Omówienie tej pracy). [6].
329. Strumiłło, Tadeusz, hm. "Nasze dzieje - Lwowskie początki" (Historia ZHP w Polsce). [7].
330. Sokołowski, Jan, M., "Z księgi patronów drużyn" (Mat. programowy). [17]
331. Smodlibowski, Stanisław, hm. "Na tropie śp. Druha Wacka" (Blicharskiego, zm. 31.vii.1972. Argentyna). [28].
332. -- "Sprawy wydawnicze" (Om. program wyd. harcerek w Anglii). [8].
333. -- "Sprawy wśród instruktorów", (Mat. dyskusyjny). [11].
334. -- "Śp. kś. Józef Jarzebowski-Marianin" (Wspomnienie pośm.). [5].
335. -- "Śp. Henryk Bagiński" (Wspomnienie, zm. 8.xii.1973). [34].
336. -- "Śp. Wacław Janikowski" (Wspomnienie zm. 6.xii.1973). [34].
337. -- "Śp. gen. Karol Ziemiński" (Wspomn.). Zm. 17.i.1974). [34].
338. -- "Śp. Franciszek Maśka, hm." (Wspom.). Zm. 4.v.1974). [35].
339. -- "Śp. Tadeusz Okuniewski, dż. harc. (Wspomnienie. Zm. 3.iii.1974). [35].
340. Szczepiński, Jerzy, hm. "Pamiętki Narodowe na szlaku naszych wędrówek - Muzeum Kościuszkowskie w Solurze" (Historia Pol.). [21].
341. Szadkowski, Zygmunt, L. hm., "Gawęda Przewodniczącego" [1].
342. Szadkowski, Zygmunt, L. hm. "1913-1963" (Szkic historyczny). [3].
343. Szadkowski, Zygmunt, L. hm. "Skauci naprzód" (Omówienie książki) [16].
344. Szwagrak, B. hm. "Sylwetka instruktora" (Art. programowy). [14].
345. Szwagrak, B. hm. "O idealizmie i realizmie" (Art. programowy). [22].
346. Szwagrak, B. hm. "Weekendowa odprawa programowo-kształceniowa drużynowych" (Sprawozdanie). [24].
347. Szwagrak, B. hm. "Konflikty wychowawcze starszej młodzieży harcerskiej" (Art. programowy). [31].
348. Święczkowski, Marek, "Droży Druhowie" (List). [4].

349. T.P. "Jubileuszowe 'Polesie XX' " (Wspomnienie żeglarskie). [5].
350. Trzeciński, W.B.phm. "Kącik filatelistyczny" (Zbieranie znaczków) [9].
351. Trzeciński, W.B.phm. "Kącik filatelistyczny" (Znaczkę Polskie). [10].
352. Uczestniczki, "Wierchy Tatrzańskie w Alpach" (Wspomnienie). [5].
353. Ujejski, Kornel, "Maraton" (Wiersz) 3
354. Urbanowicz, Krzysztof, przew. "Psychologia grupy i sztuka przewodzenia" (Metody wychow.). [23].
355. Uglik, Cz. "W Kręgu Starszoharcerskim" (Wspomnienie). [4].
356. W.B., "Z kart historii harcerstwa - łączność w Spale" (Omówienie tego tematu). [27, 28].
357. W.S. "Złot Instruktor" (30.viii-2.ix.1968.Francja). [13].
358. -- "W hołdzie poległym" (Z batalionu 'Gustaw'). [9].
359. -- "Wasung, Aleksander, hm." (Klepsydra.Zm.28.v.1964). [5].
360. Wawidowa, M.phm. "Zasady organizacyjne i metody pracy wśród wędrowników" (Mat.szkołeniowy). [5].
361. Walentynowicz, M. "Humorystyczne pocztówki harcerskie" [27].
362. Wasilewski, Antoni, "Z sercem i mędrca szkiełkiem" (Wspom.). [25].
363. Wdowczyk, Ryszard, phm. "Praca nad sobą". (Art.programowy). [28].
364. Wedow, Janusz, "Poemat o Polsce" (Wiersz). [5].
365. Wesoły, Szczepan, kś.Biskup, "Gawęda przy opłatku", [33].
366. Wenzel, Władysław, hm. "Kozioł - Wódz" (Wspom.hm.Z.Trylski). [30].
367. Weyssenhoff, Teresa, "Regina Poloniae" (Wiersz). [9].
368. Wierzyński, Kazimierz, "O żołnierzu warszawskim" (Wiersz). [20].
369. Wieliczko, J.hm. "O pokazach ogniskowych" (Mat.szkołeniowy) [12].
370. Wieliczko, J.hm. "Styl Trzynastki" (Wspom.o 13dr.Wileńskiej). [25].
371. Witting, Jerzy, hm. "Służba bliżnim" (Art.programowy). [26].
372. Wojciechowska, Jadwiga/i inne/, "My harcerki" (Wiersz). [17].
373. Wojstowski, S.W.phm. "Kongres Współczesnej Nauki i Kultury Polskiej" (Zapowiedź). [17].
374. -- "Wodzowie Narodu" (Wyj.). [22].
375. -- "Władze Skautingu Światowego u Ojca Świętego" (25.viii.72) [29].
376. Wroński, Bohdan, Kom. "Na morzu Polskim-Marynarka Wojenna w II wojnie światowej" (Wspom.). [16].
377. Wyszyński, Kardynał, Stefan, kś.. "Dzieci moje najmilsze" (List do ZHP.4.xii.1963.Rzym.). [4].
378. Wyszyński, Kardynał, Stefan, kś.. "Drogi Druhu Naczelniku Harcerzy" (List.12.xii.1969.Rzym). [18].
379. Wyszyński, Kardynał, Stefan, kś,hm. "Drogi Druhu Przewodniczący ZHP" (List.12.xii.1969.Rzym). [18].
380. Wyszyński, Kardynał, Stefan, kś,hm. "Drogi Druhny i Drodzy Druhowie" (List.13.xi.1971.Rzym). [26].
381. Wyszyński, Kardynał, Stefan, kś,hm. "Życzenia dla ZHP" (List.24.x.1974. Rzym.). [37].
382. -- "Wyjątki z listów Pastorskich Episkopu Polski (z dn.3.6.1973 i 26.8.1973) oraz kazania kś. Kardynała Karola Wojtyły (z dn.21.6.1973)." (Religia). [33].
383. -- "Wydawnictwa" (Kom.Hist. ZHP. Zeszyt 1 i 2.). [26].
384. -- "Wystawa harcerskiej fotografii" (Warunki). [6].
385. Z.O. "Młodzi walczą" (Wypowiedzi na temat książki, H.Glass). [37].
386. -- "Z kart historii harcerstwa", (Wspom. z III Zjazdu ZHP, Rzym, 4-7.x.1945 r.). [16].
387. -- "Z dziejów harcerstwa" (Wyj. z pracy; 'W 50-lecie powstania wyższej szkoły wojennej w Warszawie', Londyn 1969). [19].
388. -- "Z prasy poza Krajem" (Omówienie wyd; 'Piechota Polska 1939-45', Londyn.). [24].
389. -- "Z pamiętnika Drużyny" (Wileńskiej 'Czarna Trzymastka'). [25].
390. -- "Z kart historii-Harcerstwo Polskie i Grobu św.Jerzego w Liddzie, 23.iv.1944", [26].
391. -- "Z prasy poza Krajem, 'Integracja organizacji młodzieżowych' (W Polsce). [28].
392. -- "Z prasy poza Krajem" (Mowa o alkoholikach w Kraju). [31].
393. -- "Z kart historii harcerstwa", (Przed 50 lat.Wypis). [31].
394. -- "Załącznik do Rozkazu Komendy Chorągwi Harcererek w U.S.A." [8].
395. -- "Ze świata skautowego" (Krótkie notatki). [22].
396. Zdziarska-Zaleska, M.dr.hm. "Szczepna Redakcja" (List.). [7].
398. Zdziarska-Zaleska, M.dr.hm. "Bitwa Warszawska-w 50-lecie zwycięstwa nad Wisłą" (Hist.). [20].
399. Zespół Redakcyjny "Ognisko harcerskie" (Omówienie prac). [1].

400. Zerdzińska-Christopher, Bożena, "Sad" (Art. krytyczny). [26].
401. -- "Zebranie Naczelnej Rady Harcerskiej" (Spraw. 1-3. viii. 72) [28].
402. Zielicki, J. hm. "Nad państwem Jamborowym powiewają flagi narodów" (Wspom. z Jamb. w Grecji, 63). [3].
403. Zielicki, A. hm. "60 lat harcerstwa" (Szkic hist.). [20].
404. -- "Zjazd na Hindmarsh Island", (ZHP w USA. 14-17. i. 1969). [15].
405. Zieję, Jan, kś. "W rocznicę 17-go września" (Historia Polski). [37].
406. -- "Zlot Instruktorów Harcerskich w Stella Place 4-6 września 1964 roku" (Omówienie). [5].
407. -- "Zlot Światowy Harcerstwa-Monte Cassino" (Na 29. vii-10. vii. 1969, zwołany przez Naczelnictwo ZHP w Londynie). [12].
408. ZHP, "śp. Helena Grażyńska" (Klepsydra. Zm. 30. x. 1972). [29].
409. ZHP, "śp. Zbigniew Trylski" (Klepsydra. Zm. 28. xii. 1972). [30].
410. ZHP, "śp. Antoni Józef, Zielicki", (Nekrolog. Zm. 13. vi. 1973). [32].
411. ZHP, "śp. Witold, Sawicki, dr. hm." (Nekrolog. Zm. 13. v. 1973). [32].
412. ZHP, "śp. Antoni M. Jankowski, hm." (Nekrolog. Zm. 9. v. 1973). [32].
413. ZHP, "śp. Stanisław, Wojciech, Mitko, hm." (Nekrolog. Zm. 20. vi. 1973) [32].
414. Żyłka, A. S. kś. "Zyczenia" (Z Zambii dla ZHP). [7].
415. Zuromski, J. hm. "Czarna Trzynastka Wileńska-Drużyna Harcerzy im. Zawiszy Czarnego- 18. 10. 1921 - 19. 10. 1971" (Wspomnienie). [25].
416. Zuromski, J. hm. "Wychowanie i szkolenie instruktorów w Czarnej Trzynastce Wileńskiej" (Wspomnienie). [25].
417. Zóraw, "Nasz Drużynowy" (Czarny Grzesiak, J. A. hm.). [25].
418. Yu, Halina "Droga Redakcja" (List z USA). [15].
419. -- "XII Światowy Zjazd Delegatów Koła Armii Krajowej" (Delkaracja ideowa Zjazdu). [36].
420. -- "600-lecie Uniwersytetu Jagiellońskiego" (Historia). [5].

KASZUBY 1976

Biuletyn II-go Światowego Zlotu i II-go Ogólnego Zjazdu ZHP

Zarząd
Okregu
Z H P
Kanada

Nr. 2 - STYCZEŃ 1975

"KASZUBY 1976" - Wydawnictwo Zarządu Okregu Z.H.P. - Kanada.
Wyłącznie dla celów przygotowawczych do II-go Światowego Zlotu i II-go Ogólnego Zjazdu Z.H.P. w Kanadzie.

Adres: Zarząd Okregu ZHP Kanada,
Komisja Zlotowa,
206 Beverley Street,
TORONTO, Ontario,
CANADA.
M5T 1Z3

Koordynator Komisji Zlotowej - K.Z. Stohandel, hm.

sierpnia 1976 r. w Barry's Bay, Ontario na terenach harcerskich, zwanych 'Kaszubami'. W 15-tu punktach omówione są szczegóły organizacyjne Zlotu z łącznym podaniem kosztu pobytu tam w sumie \$100.00 od osoby (2 tyg.) plus koszt przejazdu tam. Wydawnictwo to jest dobrym źródłem informacji o planach Zlotu i Zjazdu ZHP poza granicami Kraju, wyznaczonego na ten okres czasu.

Numer drugi tego wydawnictwa (28 x 22 cm. 2 zdjęcia. 3 strony. Offset), zawiera szczegółowe wiadomości na temat organizacji Światowego Zlotu i Zjazdu w 1976 r. mającego odbyć się w dniach; od 31 lipca do 14-go

**ZWIĄZEK
HARCERSTWA POLSKIEGO
POZA GRANICAMI KRAJU**

**PAMIĘTNIK
ZLOTU JUBILEUSZOWEGO
HARCERSTWA POLSKIEGO
W STANACH ZJEDNOCZONYCH**

MORaine STATE PARK, PENNSYLVANIA

3-24 SIERPNIA 1974

Wydawca: Z.H.P. w U.S.A. Sztywna okładka z
rysunkiem. 72 strony. Wymiar: 21.5 x 17 cm. .
99 zdjęć i 7 rysunków. Offset. Druk: Lusaka
Mission Serv., Chicago, Ill. U.S.A. 1975 rok .

wych. Zlot otrzymał Błogosławieństwo Ojca Świętego, - życzenia hm. kś. Kar-
dynała Stefana Wyszyńskiego, Prymasa Polski, hm. kś. Biskupa Władysława Ru-
bina, Delegata Prymasa Polski / z Rzymu/, i wiele innych. Również Polonij-
na prasa w Ameryce, pisała o tym Zlocie. Szkoda więc bardzo, że nie za-
mieszczono w tej pracy reprodukcji tych życzeń czy wyjątków z prasy. Bar-
dzo dobrze, uzupełniałoby to wydawnictwo. Mimo jednak tych usterek, owa
praca stanowi jeszcze jeden wartościowy przyczynek do historii Ruchu Har-
cerskiego poza granicami Kraju. /zb/.

* PAMIATKOWE WYDAWNICTWO *

Po dobrze odbyłym Zlocie Jubileuszowym Z.H.P. w Sta-
mach Zjednoczonych A.P. w 1974 roku, Związek ten opra-
cował i wydał niedawno książ-
kę poświęconą takowemu.
(Strona okładki jej obok.)

Na treść tej pracy składa-
ją się oczywiście wspomnie-
nia uczestników tego Zlotu.

Piszą tam harcerki i har-
cerze. Notują i starsi.

Zlot ten zaszczylił swoją
obecnością; Naczelnik Har-
cerzy hm. Jerzy Witting i
Naczelniczka Harcererek, hm.
Elżbieta Andrzejowska, przy-
byli tam z Londynu/Anglia/.

Zlot odbył się pod kierow-
nictwem hm. Józefa Spornego
który miał do pomocy sztab
w liczbie 20 osób. I jak wy-
nika z sprawozdań i wspom-
nień z owego Zlotu, wykonali
Oni zadanie przeprowadzenia
go, bardzo sprawnie i dobrze.

Po za grupami harcerskimi
z U.S.A. były tam drużyny
harcerskie z Kanady. I tu
trzeba zaznaczyć, iż w zawo-
dach o "najlepszy zastęp"
na Zlocie, pierwsze miejsce
uzyskał zastęp harcererek i
zastęp harcerzy z - Kanady.

Dużą zaletą takiej pracy
wydawniczej poświęconej
Zlotowi, stanowią zamiesz-
czone tam zdjęcia. Jest ich
wiele i są bardzo dobrze
wykonane. Przedstawiają ob-
razowo doskonale przebieg
przebiegu owego Zlotu.

Na Zlot ten, przesłany też
były liczne pozdrowienia,
jak czytamy z spisu tako-

INTERNATIONAL DIRECTORY OF SCOUT PERIODICALS
REPERTOIRE INTERNATIONAL DE PERIODIQUES SCOUTS

FIRST EDITION, OCTOBER 1974

PREMIERE EDITION, OCTOBRE 1974

OFFICIAL INTERNATIONAL SCOUT PERIODICALS
PERIODIQUES INTERNATIONAUX OFFICIELS DU SCOUTISME

Wydawca; Wydział Dokumentacji Światowego Biura Skautowego, Genewa, Szwajcaria. Wym; 29.5x20.5 cm. Sztywna okładka. 72 strony. 211 pozycji. Indeksy.

PRASA SKAUTOWA

W ŚWIECIE

Pod koniec ub.r. ukazało się pierwsze wydanie Katalogu Pism Skautowych w Świecie, opracowanego w Genewie przez Wydział Dokumentacji, Światowego Biura Skautowego. / Tytuł za oryginałem, obok. /

Nie jest to pionierska praca w tym względzie.

W 1937 roku, Z.H.P. w Polsce za zgodą Międzynarodowego Biura Skautowego, opracowało i wydało w jęz; Polskim, Angielskim

i Francuskim, podobną pracę pt; "Katalog Prasy Skautowej" na 140 stronach. (*)

Od tego czasu jednak, zaszły wielkie zmiany w układzie wydawniczym pism skautowych w świecie i dlatego, postanowiono w Genewie zająć się wznowieniem tego wydawnictwa, choć w innej szacie, ale wzorując się jednak na owej pracy w tym względzie, wydanej przez Z.H.P.. Katalog obecny zajmuje się podaniem zasadniczych danych o wymienionych wydawnictwach a tych, które dzisiaj są dostępne czytelnikowi w świecie. Odnotowano więc 211 pozycji wydawniczych z 67 krajów. W opracowaniu tego, ograniczono się przede wszystkim, do podania oficjalnych wydawnictw w danym kraju, jak prasy Głównych Kwater Skautowych czy prasy ukazującej się w okręgach lub prowincjach danego kraju, ale wydawanych pod oficjalnym mianem danej organizacji Skautowej. W niektórych tylko wypadkach, wymienia się tu wydawnictwa postronne ale służące sprawie skautowej, które reprezentują jakąś specjalność w życiu tych organizacji. Nie wszystkie też tam dane, są opracowane w pełni. Ale to chyba z tego powodu, iż dane redakcje pism nie nadesłały do zbiorów prasy skautowej w Genewie, wszelkich danych o sobie. W porównaniu też, pracy tej z opracowaniem naszym; "The Boy Scouts Publications" (maszynopis), przekazanej do zbiorów Światowego Biura Skautowego w maju 1967 roku a zawierającego opracowanych 628 pozycji wydawniczych org. skautowych, to stwierdzić tu trzeba, że są tu duże braki. Również, tylko trzy /3/ pozycje w tej pracy, odnoszą się do wydawnictw Skautów - na Emigracji - jedna mówi o Skautach z Indii w Afryce. Następna o wyd. w U.S.A. dla Skautów tego kraju, ale za granicą oraz ostatnia, mówiąca o naszym wydawnictwie. (Podajemy ją tu obok).

Jak wiadomo jest przecie, to wychodzą dobre pisma Skautów; Estońskich, Łotewskich czy Litewskich w Ameryce. Wychodzą pisma Z.H.P. w Londynie czy innych krajach osiedlenia Polonii i pracy tam tego Ruchu. Wiemy również, iż wydawnictwa te przesyłane są do zbiorów prasy skautowej w Genewie.

Wydawnictwo to więc przyjąć można jako dobrą próbę wznowienia tego tematu oraz życzyć sobie, aby z czasem ukazało się pełne i dokładne opracowanie obecnej prasy skautowej w świecie.

(*) Pisaliśmy obszernie o tym wydawnictwie w "Biuletynie", R. II. Nr. 1(3).
Styczeń 1974 r.

- A Canada
- B Biuletyn (Bulletin)
- C Archiwum prasy skautowo Harceskieg, Vancouver B.C., Canada
- D
- E
- F
- G
- H
- I Polish
- J Offset
- K 5; 28x21.5
- L A few line drawings and diagrams
- M Polish Scouts in Canada

Dwutygodnik

" C H O W A N N A "

W okresie ubiegłego roku ukazały się następujące numery dwutygodnika; "CHOWANNA", pisma wydawanego i redagowanego przez hm. Kazimierza Obtulowicza w Londynie /Anglia/. - Rok 7-my -

Nr. 58.	15 stycznia	1974.ss.	6.
Nr. 59.	31 stycznia	1974.ss.	6.
Nr. 60.	22 luty	1974.ss.	4.
Nr. 61.	4 marca	1974.ss.	6.
Nr. 62.	15 marca	1974.ss.	6.
Nr. 63.	2 kwietnia	1974.ss.	6.
Nr. 64.	12 kwietnia	1974.ss.	6.
Nr. 65.	24 kwietnia	1974.ss.	6.
Nr. 66.	3 maja	1974.ss.	6.
Nr. 67.	15 maja	1974.ss.	10.
Nr. 68.	2 czerwca	1974.ss.	6.
Nr. 69.	15 czerwca	1974.ss.	6.
Nr. 70.	1 lipca	1974.ss.	6.
Nr. 71.	15 lipca	1974.ss.	6.
Nr. 72.	1 sierpnia	1974.ss.	6.
Nr. 73.	15 sierpnia	1974.ss.	6.
Nr. 74.	1 września	1974.ss.	6.
Nr. 75.	15 września	1974.ss.	6.
Nr. 76.	2 października	1974.ss.	6.
Nr. 77.	15 października	1974.ss.	6.
Nr. 78.	1 listopada	1974.ss.	4.
Nr. 79.	15 listopada	1974.ss.	4.
Nr. 80.	29 listopada	1974.ss.	6.
Nr. 81.	15 grudnia	1974.ss.	6.
Nr. 82.	24 grudnia	1974.ss.	6.

Wydawnictwo to o wymiarach; 20x25 cm, odbijane na powielaczu, poświęcone w treści jest omawianiu tematów - dynamiki kultury, filozofii opartej w szczególności na naukach Józefa Maria Hoene Wrońskiego. Zawarte tam myśli, kierowane są ku pokazaniu tej nauki polskiej w przydatności jej do wychowania młodzieży Polskiej.

z naznaczonymi tam jednostkami ZHP w tym kraju, wykonana przez dha. S.Z.P. Numer ten, zredagowany został przez specjalny Komitet Redakcyjny z Org. Harcerzek i Harcerzy w Kanadzie. Całość tego wydawnictwa przedstawia się bardzo dobrze i przy studiowaniu historii harcerstwa w tym kraju, jest on trudny do pominięcia.

Mieś. "NA TROPIE", Rok. XVII. Nr. 5, 6, 7. Maj, Czerwiec, Lipiec 1964 r. 48 stron. Wymiar; 16.5x20.5 cm. 72 zdjęcia. 14 rycin i 1 mapa. Redaktor; hm. Ignacy Płonka. Wydawca; Naczelnictwo Z.H.P., Londyn, Anglia.

NA FUNDUSZ PRASOWY BIULETYNU, wpłacili:

Sp. Fr. Siudut,	\$10.00
Al. Krymm	5.00
Bezimiennie	5.00

Dziękujemy.

archiwum

X - lat mija w tym roku od chwili, kiedy w ramach miesięcznika harcerskiego p.t. NA TROPIE, wydawanego w Londynie przez Naczelnictwo Z.H.P., ukazał się specjalny numer, poświęcony Kanadzie (*). Na treść tego numeru, składały się następujące prace/podane według kolejności ogłoszenia ich tam/; - Sajewicz, Jan, kś. O.M.I. - "Słowo Kapelana" gawęda./ - "Maj", wiersz./ Gawalewicz, M. "Sobotni płomyk" - słowo religijne./ S.O. "Kanada", opracowanie./ - "Legendsy Indiańskie", opracowanie./ "Bach", "Przybysze z Polski", z historii emigracji Polskiej./ "Stary Bór", "Nasi przyjaciele", o przyrodzie Kanady./ - "My", z historii ZHP w Kanadzie./ J.B. "Nasze stacje; "Kaszuby", "Gniezno", "Kraków", "So-ho-mish", omówienie o takowych./ - "Złoty", piosenka./ - "Kącik zastępowych", mowa o kierunkach świata./ Głogowska, Danuta, "Obrzędy", gry dla drużyny i gromady./ Lipiec, Józef, h.o. "Wędrownicy zimą", wspomnienie./ "Bemakata", "Bieg", wspomnienie./ Mukoid, Zofia, "Dla innych", mowa o Kursie harcerzek, / "Płonąca Iskra", "Piosenka", harcerzek. / "Czarna Pantera", "Kolędnicy", omówienie/ "Szarotka", "Podsłuchane", humor harcerski/ Kupnicki, J. Ćwik, "Oshawa na Kaszubach", wspomnienie z obozu./ Kołodko, Elżbieta, "Echo z Prerii", wspomnienie z obozu. / "Obozowy Pędziwiatr", "Wisła", wspomnienie z obozu./ Kołodziej, Halina, "Niespodzianki", wspomnienie z obozu./ "Czarna Pantera", "Dzień Myśli Braterskiej" wspomnienie./ Kaczmarek, Lusja, pion. "Sztandar 14 D.H.", wspomnienie./ "Iskra", "Sznurówadła", opowiadanie./ "Puchacz", "Baloniki", opowiadanie./ Z.H., "Pan Franciszek", wspomnienie./ A.J., "Na Kaszubach pali się las", wspomnienie obozowe./ - "Kurs Drużynowych w Kanadzie 1963", notatka.

Numer ten uzupełniają doskonałe zdjęcia z pracy harcerskiej w Kanadzie oraz w środku, zamieszczona jest mapa Kanady

SAMI O SOBIE ... Redaktor A. Juryk z Montrealu, P.Q. ogłosił w pół-tyg: "Związkowiec" Nr. 6. z dn. 21. I. 1975 r. obszerny artykuł pt: "Biuletyn Harcerskiego Archiwum", który w treści jest rzeczowym omówieniem naszego ostatniego numeru (z lipca 1974 r.) "Biuletynu". Dziękujemy tu Red. Jurykowi za tą pracę. RED.

DOTYCHCZAS WYDANE NUMERY ...

BIULETYN

ARCHIWUM PRASY SKAUTOWO-HARCERSKIEJ

Rok. I. Nr. 1. Styczeń 1973 r. Vancouver, B.C. 6 str. 7 rysunków. Wym. 28x21.5 cm. Wysłany; dn. 7 stycznia 1973 r.

Zawiera: "O wydawnictwach harcersko - skautowych", - "Wydział dokumentacji Światowego Biura Skautowego", - "Skaut" Komunikat Koła Harcerek i Harcerzy z lat 1910-1945", - "Chowanna" 1968 r.", - "Spójnik terenowy", - "Slavica Canadiana", - "Scout Memorabilia", - "Statystyka org. skautowych", - "Scout Press Archives", - "Archiwum Prasy Skautowo-Harcerskiej". □.

Rok. I. Nr. 2. Lipiec 1973 r. Vancouver, B.C. 12 str. 12 rysunków. 2 zdjęcia. Wym. 28x21.5 cm. Wysłany; dn. 1 maja 1973 r.

Zawiera: "Skautowe wydawnictwa Jamboree" - "Andrzej Małkowski, 'Jak skauci pracują' 1914 r./wyj. z tej pracy/.", - "Wiadomości Urzędowe"/przedr. str. front. z czerw. 1943 r./", - "Na Fundusz Harcerski", - "13th World Jamboree Journal". - "Władysław Wenzel, hm. 'Lwowski Skaut'", - "Białe kruki", - "Historia ZHP w Kanadzie", - "ZHP w Kanadzie"/szkic/", - "Okruszynki Skautowo-Harcerskie". - "Józef Brzeziński, 'Pismienictwo młodzieżowe w Afryce'/1945 r./", □.

Rok. II. Nr. 1. (3). Styczeń 1974 r. Vancouver, B.C. 24 strony. 15 rysunków. 4 zdjęcia. Wym. 28x21.5 cm. Wysłany; dn. 6 kwietnia 1974 r.

Zawiera: "Katalogowa publikacja", - "Katalog Prasy Skautowej"/przedr. str. frontowej i wyj. z tej pracy/", - "Małkowski w Ameryce" - "Regulamin wewnętrzny Polskich Drużyn Skautowych", USA. 1916 r./Wyj. z tej pracy Andrzeja Małkowskiego/. - "Centennial Link"/1967 r./", - "Biuletyn prasy harcerskiej", - "Wacław Błażejowski, hm. 'W 60 rocznicę Prawa Harcerskiego'", - "Celina Tarnawska-Busza, 'Prasa Harcerska'", - "Prasa harcerska; Konspiracyjna i Powstaniowa"/wypisy/, ". - "Biuletyn harcerski 'Czuwaj' z Szwecji/", - "Jednodniówka 'Czuwaj' z Szwecji/" - "Z różnych stron świata", - "Czuwaj" - Czasopismo Okręgu Z.H.P. - Australia", - "Urywek z historii Z.H.P."/omówienie wyd. 'Nasze dzieje' T. Strumiłło/. - "Harcerski ideał na 132 stronach"/omówienie książki 'Życie radosne', H. Glass /". - "Londyński 'Skaut'o nas..", - "1955 Wici Harcerskie Kanady 1973"/omówienie 100 numerów tego pisma. Zestawienie./", - "Echo" dodatek dyskusyjny do 'Wici Harcerskie Kanady' ". - "Chowanna", - "Ognisko harcerskie", - "Spójnik terenowy", - "Harcerstwo nad Pacyfikiem". □.

Rok. II. Nr. 2. (4). Lipiec 1974 r. Vancouver, B.C. 16 stron. 8 rysunków. 4 zdjęcia. Wym. 28x21.5 cm. Wysłany dn. 14 września 1974 r.

Zawiera: "Wydawnictwo katalogowe", - "Katalog książek i czasopism harcerskich 1938 r."/wypisy/", - "Andrzej Małkowski, 'Scouting in Poland'/1913 r./ (przedruk tej broszury).", - "Historia kartki pocztowej", - "Ślubne zdjęcie Małkowskich" /z opisem/", - "Wacław Błażejowski, hm. 'Ze wspomnień wydawcy'", - "XIV-te Światowe Jamboree Skautowe", - "Nowe wydawnictwo"/'Kaszuby 1976' - Kanada/", - "Research"/z Biuletynu Św. Biura Skautowego/, ". - "Dziękujemy", - "Na Tropie", - "Ognisko harcerskie", - "Wici Harcerskie Kanady", - "Światowy Skauting", - "Przechodzimy na rocznik". □.

SPIS TREŚCI:

	str.		str.
- "Skaut" Jednodniówka z 1936 r.	1.	- "Skaut" z 11-vii-1935 r.	9.
W. Błażejowski; Małkowski Andrzej.	2.	- 25 lecie ZHP w Chicago.	11.
- List Małkowskiego.	3.	- Pierwsze wydawnictwo A.P.H.	12.
- Dhna, Olga Małkowska piszę.	4.	- Ognisko Harcerskie-1963-1974.	14.
- Harcerstwo na Ukrainie i w Rosji.	5.	- Kaszuby 1976.	26.
B. Leonhard; "Skaut" Warszawski.	6.	- Pamiątkowe wydawnictwo.	27.
B. Leonhard; Kilka uwag do życiorysu	7.	- Prasa Skautowa w świecie.	28.
Andrzeja Małkowskiego.	7.	- Chowanna.	29.
- Od Redaktora i Wydawcy.	8.	- X lat wyd. Kan. "Na Tropie".	29.